

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za svetoreografke dežele za vse leto 25 K., za pol leta 13 K., za četr leta 6 K. 50 h., za jeden mesec 2 K. 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K., za pol leta 11 K., za četr leta 5 K. 50 h., za jeden mesec 1 K. 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljavate narodnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od Stiroporne petit-vrste po 12 h., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h. Če se dvakrat, in po 8 h., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvozi frankovati. — Rokopisi se ne vrčajo. — Uredništvo in upravljanje je na Kongresnem trgu št. 12. Upravljanju naj se blagovljivo pošiljati narodnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravljanje pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Nova nevarnost.

S Štajerskega, 25. julija.

Nemci delajo, roko v roki z vladnimi organi, popolnoma sistematično na to, da spravijo vse šolstvo na Sp. Štajerskem v svoje roke, tako da bi šola bila ne razširjevalka znanja in omike, ampak sredstvo za germanizacijo štajerskih Slovencev.

V tem smislu delajo Nemci že dlje časa in dosledno, to pa toliko laglje, ker je deželni šolski nadzornik Linhart popolnoma na njihovi strani in pospešuje njihova prizadevanja z vsem svojim vplivom.

Začelo se je s snovanjem izključno nemških šol. Koder je na Sp. Štajerskem peščica Nemcev, se utravistična šola premeni v nemško šolo, tako da imajo Nemci za-se popolnoma nemške šole, v tem ko imajo Slovenci pravzaprav same utravistične šole. Pomena te uredbe pač ni treba šele pojasnjevati, saj se da kar otipati, kako je ta uredba v narodno-političnem oziru nemštvu na korist, slovenstvu pa na škodo.

Zdaj so Nemci šli še korak dalje. Deželni zbor štajerski je sklenil ustanoviti v Mariboru nemško žensko učiteljišče na deželne troške in se prvi tečaj otvoriti menda že na jesen.

To nemško žensko učiteljišče pomeni za slovensko šolstvo in sploh za našo narodno stvar veliko nevarnost in bojimo se, da ne bomo v stanu, tej nevarnosti kljubovati.

Pri nas vladajoče razmere so take, da sili jako mnogo ženskega naraščaja v učiteljstvo, saj je to danes razmeroma še najboljše preskrbljeno, in ker se moško učiteljstvo ne množi tako, kakor se šolstvo razširja, je samo naravno, da bo vedno več učiteljic nastavljenih.

Doslej so se spodnještajerske učiteljice izobraževale na ljubljanskem učiteljišču. Ko gredo v Ljubljano, navadno niso bile posebno zavedne, in tudi ko se vrnejo,

niso kdo zna kako trdne in odločne v narodnem oziru, a vsaj slovenski znajo dobro in vsaj toliko so zavedne, da z malimi izjemami ne delajo ovir in nadlog.

Če se sedaj ustanovi žensko učiteljišče v Mariboru, pojde tako veliko slovenskih deklet v ta zavod. Vsaka si bo rekla: Ako absoluiram ta zavod, mi pojdejo vsi odločni krogi v Gradcu na roko in dobim laglje in tudi boljšo službo, kakor absolventinje ljubljanskega učiteljišča. Tudi vse tiste, ki jih v Ljubljani ne sprejmejo, pojdejo v Maribor, tako da smo lahko prepričani, da bo mariborsko nemško učiteljišče produciralo toliko kandidatinj, da bo ž njimi preplavilo ves Spodnji Štajer.

Na nemškem učiteljišču v Mariboru, ki je ima v rokah štajerski deželni odbor, se bodo seveda učenke vzgajale v nemškonacionalnem duhu. Slovenska dekleta se bodo sistematično germanizovala in prihajale bodo z zavoda učiteljice, ki bodo sicer slabo slovenski znaite, pač pa z zaničevanjem do slovenskega jezika in s Sovraštvom do slovenskih narodnih idealov delale v šoli in zunaj šole na uresničenje nemških ciljev.

Slovenci smo deloma sami krivi, da so Nemci sedaj zasadili ta trn v naše meso. Ženskega učiteljišča sploh nikdar zahtevali nismo — samo da bi se ne delala konkurenca samostanskemu učiteljišču v Mariboru, ki v nobenem oziru ne zadostuje našim potrebam. Ta samostanski zavod, ki nam ni še nič koristil in nam nikdar ne bo, smo gojili in negovali, ne iz narodnih, nego iz klerikalnih nagibov, sedaj pa nam napravijo Nemci germanizacijski zavod, ki bo škodil vsemu narodu.

Hrvatske razmere.

Zagreb, 25. julija.

Meeting, o katerem sem Vam bil pisal, da se pripravljajo nanj viribus unitis vse opozicionalne frakcije, se ni vrnil.

Mestno poglavarstvo ga jednostavno v interesu »mira in reda« ni dovolilo. Tako je sedaj volk sit in koza cela, ker so naše spoštovane opozicije zagrozile, da bodo pokazale figo v žepu, a spoštovani organi postave, reda in dela so preprečili ta grozni zločin. In tako so eni in drugi dostojo izvršili svojo državljanško dolžnost, kakor bi to rekel, če bi bil še živ, pokojni Ante Starčević. Opozicionalni časopisi so prinesli nato uvodne članke, polne deklamacij o narodni zavesti, ki slavi pri nas tako lepe vspehe, in ki bo — posebno takšna, kakršna je enkrat, morda še pred sodnim dnem — zmaga. In aféra o odpuščenih hrvatskih železničnih uslužencih je zaključena, a odpuščanje in šikaniziranje se nadaljuje. Tedaj brez meetinga in z meetingom, a to je tudi ono glavno, ker v vspehu se kaže tudi narav same stvari pa tako tudi mi moramo vedno igrati vlogo ali bednih ali smešnih, le nikakor ne pogodimo one prave vloge — ljudij.

Tandem aliquando smo doživelj, da je obeladanjen tudi posebni nuncij dr. Jozipa Franka kot člana kraljevinske deputacije, ki deluje za obnovitev finančne naloge med Hrvatsko in Ogrsko. Kakor sem Vam svoječasno javil, je zaključila vladna večina v regnikolarni deputaciji — da se ta posebni nuncij ne bo obeladanil pred zvršetkom dogovora z madjarsko regnikolarno deputacijo, češ, da je tako napisan, da bi izzval v madjarski javnosti neljub vtiš in nevoljo, a pri nas — v Hrvatski — da bi bil sposoben roditi revolucijo (Risum teneatis — Hrvatska pa revolucija!).

In res, nobeden naših časopisov ga ni obeladanil, niti sam organ dr. Franka, ker se je tudi on »lojalno« pokoril sklepnu deputacije ter dal dober zgled poslušnosti onim, ki bi se za vsak slučaj hoteli puntati. Pa zgodilo se je nekaj, kar je pretreslo to ovčjo hrvatsko poslušnost in krotost. Organ Košutove stranke je prinesel cel Frankov nuncij in — notabene — brez vsakega posebnega znaka nevolje ali ne-

ljubega vtisa. Od te strani se je tedaj pokazal strah neutemeljen. Sedaj so se seveda udarile ob čelo tudi krotke hrvatske ovčice, pa so za madjarskim volkom tudi one odgrnile levovo kožo posebnega nuncija ter ga priobčile svojemu občinstvu. A v tem občinstvu ne le da ni niti sledu niti glasu kake revolucije, temveč niti pozornosti ne, ki bi se sicer morala pokazati z ozirom na dejstva, kakršnih mrugli nuncij sam.

Prvi kakor drugi pojav je popolnoma razumljiv onemu, kdo z zdravimi očmi gleda te naše žalostne razmere. Pri nas je vse do skrajnosti zastrupljeno in razrušeno, ljudstvo je obubožano, razumništvo demoralizirano, a vse skupaj je zavedni in nezavedni materijal, s katerim dela zistem, kar se mu poljubi. Opozicija, ki je v oblasti grofa Khuena nič manj kot njegova pretorijanska banda — tzv. narodna stranka, deklamira v slepilo svobode svoje tirade, ki vzbujajo v masi čuvstvo, a razum pa poneumjajo, dočim na realnem polju, na polju življenskih potreb uprav nič ne dela, vladna večina pa sans gene izvaja zapovedi grofa Khuena, ki jih narekuje Pešta. V očigled temu je popolnoma umevno, da tudi Madjare ne vzbujajo bodisi kakšnikoli, pa tudi najostrejši akordi iz Hrvaške, niti se ne dotakne našega občinstva še tako mojstrsko sestavljen nuncij. Pri tem je treba premisliti, da madjarski politiki jako dobro vedo, od koder se rode vsi ti naši nunciji, pa jih po njih vrednosti tudi takirajo, kakor to instruktivno ugane tudi naše sožaljeno občinstvo, da ta nuncijeva politika nikamor ne privede, in da najbolj zaporan nuncij brez realne podlage je in ostane samo — prazna deklamacija.

Letošnji Frankov nuncij pa tudi sam na sebi ni nikakšno posebno niti samostojno delo. Brez ozira na motive, iz kakršnih je pritegnil grof Khuuen v regnikolarno deputacijo najprej samega dr. Franka, a potem še dr. Vrbanica, mora se priznati,

najpisanejši kožuh, da se ne bodo pohujšvale device Marijine družbe nad njegovim lepim, mladeničkosvežim, s pušicami predrtim telesom.

Tako vidimo, da se seme, katero je položil dr. Fr. Lampe, blagopokojni urednik »Doma in Sveta« in »Zgodb svetega pisma«, že razvija po slovenskih farovžih. Rajni dr. Lampe je začel pri slikah malega Ježuščka, fajmoštri pa nadaljujejo njegovo delo na svetniških kipih in kmetiških punicah.

Seveda niso vse fajmoštri enaki. Nekateri celo sami hodijo goloroki in gologlav med svojimi ovčami. Nedavno je ležal tak debeluh nekje pri Kranju na svojem vrtu tik poti v samih hlačah in srajeti ter grel lene svoje ude na toplem solncu. In mimo so hodile zorne deve ter zardevale ... A prišel je neolikan kmet, zajel golido mrzle vode ter polil potne ude okroglega gospoda ... In tudi nedavno so vozile neke šolske sestre po dvorišču svojega samostana v samokolnici golorokega zaripljenega kaplana ter se pri tem tako izvrstno zabavale, da so se od smeha jokale ... Po konsumnih družtvih pa se je že neštetokrat pripetilo, da se je zdelo duhovnemu gospodu, da je Ongava Urška oblečena pretežko in pre malo ohlapno ...

Sistema torej med našimi fajmoštri

in kaplani še ni. Zato pričakujemo škofovega pisma, ki določi, kako se je veste naši duhovščini napram golim lahtem slovenskih Mick ob žetvi, napram spodrečanim Nežikam, kadar peró i. t. d., kako se je veste, ako se človek vozi ponoči preko barja na pokritem kolesju s kako Francko, in kako je postopati, ako zaide kdo slučajno v vežo, kjer spi nedolžna domača hčerka pod samo rjuho ...

Težko bo pisati tako epistolo, a učeni svetniki škofa Antona jo sestavijo vendarle temeljito, saj imajo v »Slovenskem Narodu« nabranega že dovolj gradiva, in — končno — je taka epistola brez nevarnosti, da bi se po njej kdo ravnal.

Kakor vsako leto v »visoki sezoni«, se je pojavila tudi letos morska kača, »Slovenec« trdi, da je ta resnično prava morska kača ter da so jo ujeli blizu Bermuda otokov početkom junija. Dolga je 6 črevljev, a ima dolg, kljun podoben gobec in velike, hude oči. Pokrita je z luskinami kakor riba, a nima nič plavut. To hudo zver so prepeljali v New-York, kjer jo vsakdo lahko vidi. Bajè se je unela radi te čudne pošasti strastna časnikarska polemika, ali je res prava morska ali samo klerikalni zmaj. Na celo, da je časnikarska ravnarska mašč konferenco,

LISTEK.

V visoki sezoni.

V »visoki sezoni« smo. Vse najboljše in najlepše je pobegnilo izza razbeljenih ljubljanskih zidov v hladne valove Opatije in Lida, na Bled, Bohinj, Kraljevico ali Rogatec; vojaštvu s svojo godbo nam je obrnilo hrbot in dijaštvu je izginilo, — ostale so le prazne ulice in dolgčas pasjih dni. Na kazinskem vrtu si ga preganjajo z velikim, hripavim fotografiom, drugod s ciganskim čardašem ali z uniformiranim damskim orkestrom, a dolgčas se pregnati ne da. Kakor na jesen drobnim lastavicam, nam hrepenske srce po jugu, drugam, proč od tu nas sili, krila naše duše pa trepečajo od nestnosti, kdaj se dvignemo in zaplovemo v druge kraje, v druga mesta. In vsak dan se dvigne nova jata ter odleti bodisi le do Dolenjskih gorskih toplic, do Postojne, do Begunja ali celo le do Sangrada. Vedno manje nas je, a dolgčas vedno večji.

Zato pa smo hvaležni za vsak najslabši dovtip, za vsak najničnejši škandal, za vsako najponižnejšo neumnost, ki oživi naš duh vsaj za hip, ko moremo pozabiti na verige, ki nas priklepajo na ljubljanski prah. Brošura »Naši liberalci«, bajè umo-

da je dr. Frank s prvim svojim nuncijem leta 1899 podal delo, s kajm je najbolje osvetil finančno-ekonomsko razmerje med Hrvaško in Madjarsko. To je študija, ki stvar izvrstno pojasnjuje ter dela avtorju vso čast. Zato so menda ta spis zamolčale in potlačile vse naše stranke, a v naši izmozgani in degenerirani javnosti ni našel nikakega odziva.

Drugi njegov nuncij, bolje rečeno njegov odgovor na madjarski renuncij in ta sedanj nuncij se samo naslanjata na oni prvi ter se kretata v generalnem ponavljanju onega, kar je v prvem nunciju matematično in tako drastično pokazano. Poznejša dva spisa ne moreta niti po vsebinu niti po obliki tekmovati ne meriti se s prvim, zakaj dočim se v prvem kaže samo suho raziskovalec materialne resnice, in če tudi tu ali tam več kot kako lepo frazo, govorji v poznejšima na škodo strokovnjaka Franka strankarsko-politični Frank. No, tudi to je razumljivo, ako se uvažuje, da javnost, kakršna je naša, ljubi »Kraftausdrucke« bolj, kakor pa stvarno razlaganje, a strankarski vodja meri v prvi vrsti za tem, da zbere okoli sebe čim večjo število pristašev. Jasno je, da hodi za tem ciljem tudi dr. Frank, dasi vspehi ne odgovarjajo njegovemu primerenemu naporu, nadalje ako se uvažuje, da javnost gleda v njem pred vsem Jevreja, a v celem njegovem delovanju desetletja zasleduje prirojeni žilavost in vztrajnost, proračunjenost in oportunizem, ki naši narodni stvarščini niso nikdar prinesli kaj vspeha in plodu. Vse to se naklanja na nasprotno stran. Obžalovati je le, da ta narodni instinkt, ki se prikazuje tukaj v negativni strani, ne zna in se ne more pokazati v dobrem plodu in v pozitivnem oziru.

Verus.

V Ljubljani, 26. julija.

Nagodbena pogajanja.

Pogajanja med Avstrijo in Ogrsko, ki so se začela s cesarjevim posredovanjem 10. julija, nikakor še niso končana, in bo treba menda premostiti še nekatere težkoče, predno bo stvar definitivno uravnanata. Oba ministrska predsednika sta se od tedaj sešla le mimogrede pri poroki poslanika pl. Aerenthalu, in tako so difference med njima še vedno iste kakor so bile. Zato sta se sešla baron Körber in Szell v Ischlu, kjer se bodo vršila pod predsedstvom cesarjevem še nadaljnja pogajanja; udeleži se jih tudi grof Goluchowski.

Položaj v Stari Srbiji in Makedoniji.

Dunajska »Information« poroča iz Monastirja: Vlada sultana Abdula Hamida na vse možne načine hujška in ščuje kristiane in moslemine. Pod vodstvom generalnega guvernerja Edin paše, ki uživa pri sultanu veliko zaupanje, se je napravil tajen odbor, ki hoče bolgarske in alban-

v New-York, da si zver ogleda. Za to čast se potezajo zlasti fabrikant lurske vode, Luka, kanonik Sušnik in dr. Žitnik.

Na Trsatu so imeli nedavno evharističen shod. List »Euharistia« je pisal: »Naša politika je Jezus Kristus... Evharistična organizacija se ne sme omejiti le na duhovnike, temuč tudi med vernike. Najzadatnejše sredstvo so bratovščine, da bodo člani doprinašali za oplešavanje olтарjev in za svečanejše službe božje.« — Evharistična politika je potem takem pravzaprav obiranje vernikov in skubljenje bratovščin za plačevanje oplešavanja cerkev in za svečanosti, od katerih imajo seveda zaslужek le »gospodje.« Tako iznjedljivi znajo biti pač le evharistični! Ali, seveda, za »visoko sezono« rabijo tudi »gospodje« izdatnih sredstev, da si zabavo oplešajo ter se imajo svečanstvenje.

Anton Koblar pa ima sedaj slabe počitnice in nemirno spanje. Njegova pravda za hranilnične knjižice še ni pri kraju, in mož hodi v strahu in trepetu vpraševal na pošto, ali je njegova prisega že rešena. Dekan si je hotel itak lepo življenje še nekoliko oplešati na tuje stroške, a hudobni ljudje mu tega ne privoščijo.

Tako pa mora miniti humor tudi največjemu humoristu. Človek postane nehotič melahnolski in siten. Ne zamerite torej, da v tej soparni »visoki sezoni« nima ničesar več povedati druge čase prav dobrovoljni

ske odličnake v deželi uničiti. V ježi se je našlo že mnogo zastrupljenih Bolgarov in Albancev. Baje sta jih zastrupila ječarja Topal Diafer in Rašid Šaruš. Bolgarski člani upravnega sveta so hoteli napraviti javen škandal, a ukazalo se jim je, da morajo molčati. Ne mine skoraj dan, da bi ne bil na javnem prostoru kdo umorjen ali napaden. Vsako noč se primerno tativne ali ropi; roparji napadajo hiše in skladisca ter jih plenijo. Iz Sredca poročajo, da je bivši predsednik makedonskega osrednjega odbora, Boris Sarafov nenadoma dospel tja. Odsoten je bil leta dni. Njegov povratek se spravlja v zvezo z bodočimi makedonskimi dogodki, katere je pripravil docela. Ako Turčija v kratkem ne uresniči svojih že tolifikrat oblubljenih reform, bo gotovo končno tudi v Macedoniji zagrmelo. Revolucija je bila že opetovana pripravljena in odložena. Sedaj pa so dozorele razmere do skrajnega. Rusija in naša država bosta moralni bržčas dejanski posredovati.

Marokko in Tripolis.

Italijo vodi v politiki neukročena želja po razširjenju. V Albaniji se pripravljajo tla za nevarno italijansko akcijo, in tudi v Afriki bi si rada Italija prisvojila velik kos. Francija in Italija sta baje sklenili pogodbo, da si razdelita Marokko in Tripolis. Seveda si bo morala Francija Marokko šele z orožjem praporiti ter se ubrani tekmecev, Anglije in Španije. Italija je nevoščljiva, da ima Anglija Egipt, Kaplandijo, Natal in sedaj še bivši burski republike pod svojo oblastjo, da ima Francija Zgor. Gvinejo, Senegambijo in Algeiro in da ima Nemčija svoje kolonije. Nesreča v Abesiniji je ni spomenovala. Doma se pripravlja socialna revolucija, potrebne so najtemeljitejše reforme na gospodarskem polju, nebroj Italijanov živi v strašni bedi od danes do jutri, po največjih mestih in po kmetih vlada silna revščina, da sili vse preko meje, a vendar misli vlada na nove boje in nove žrtve za okupacijo tujih dežel. V blagoslov tudi nove dežele ne bodo Italiji. Turčija tudi stega roko po Tripolitaniji ter se pripravlja na oborožen odpor.

Majnovejše politične vesti.

Proti moškim samostanom v Badenu. V tej državici dosedaj niso poznali prepirov. Nedavno pa so dosegli ultramontanci, da je druga komora sklenila uvesti v deželo moške redove. Proti temu so se uprli vsi svobodomiseln sloji. Vse tri visoke šole so že odposlate svoje odločne proteste. — Za odpravo italijanske vinske klavzule se je izrekel nižjeavstrijski deželn zbor. — Posvetovanje o medsebojnem obdachenju avstrijskih in ogrskih trgovcev se včeraj zaključila med zastopniki avstrijskega in ogrskega finančnega ministra. Posebno huda debata je bila pri točki glede obdachenja avstrijskih trgovcev na Ogrskem. — Kmetski nemiri na Rusku. Guverner je izdal na policijo po deželi tajni ukaz: »Priporočam policijskim predstojnikom, paziti na vedenje kmetskega prebivalstva ter rabiti najbrezobzirnejša sredstva, da se potlači vsako tako gibanje.« — Potovanje italijanskega kralja v Peterburg bo tudi predmet interpelacije ogrske neodvisne stranke takoj pri sestanku državnega zborna. — Poljska narodna zbirka ob priliku Grunwald-slavnosti znaša v Galiciji 7000, Rusiji 20.000 in na Nemškem 14.000 K. — Ap. nuncij monsig. Tagliani bo baje v najkrajšem času odpoklican z dunajskoga dvora. — Proti irski vladni politiki je predlagal v londonski zbornici posl. Redmonds na ta način protestirati, da bi se skrajšala plača irskemu ministrstvu. Ta predlog je bil odklonjen.

— Novo angleško poželenje. Anglija baje namerava si priklopiti pokrajino Congo. Država Congo je vsled tega pomnožila svoje mejne straže za 3000 mož. — Srbska ministrska kriza se bo najbrže poravnala s kompromisom.

Dopisi.

Iz Žirov. (Kaj in koliko je resnice? Na vseh koncih in krajih vpijejo klerikalci ter zavijajo tu v Žireh dr. Tavčarjev storjeni klic: »Tu bo groš, tam pa knof!« Dr. Tavčar je lansko jesen pred deželnoborsko volitvijo z ravno citiranim vzklicem

sklenil svoj govor. Klerikalci so ta izrek pogabili ter ga na vse strani v svoj prid se cirajo in obračajo in to tem lažje, ker se od nobene strani ne pojasi, zakaj in kako ter s kakim vzrokom je dr. Tavčar napravil ta vzklic. Pač je na zadnjem protestnem shodu dr. Tavčar že stvar sam pojasmil, kako je menil tedaj izgovorjene besede; vendar bodi dovoljeno v boljše razumljenje, da se še bolj pojasi pomen, oziroma podamo tu kratek opis tedanjega shoda tu v Žireh, ker nam je še v dobrem spominu. Bilo je tedaj zadnjo nedeljo pred zadnjimi volitvami, ko je napravila napredna stranka tu v Žireh volilni shod, na katerem sta govorila tedanj kandidat ter naš sedanji poslanec Božič ter dr. Tavčar. Prvi govornik je bil gospod Božič, ki je razvil svoj program ter zavrnil očitanja in agitacijsko sredstvo proti njemu, da je, oziroma zakaj je glasoval v dež. zbornici za gledališko podporo. Poslanec Božič je s številki dokazal, koliko da plačuje vsa dežela davkov ter koliko ga plačujejo kmečke občine in koliko mesta in trgi. Po dognani in resnični statistiki bi morale, če se vzame davčno merilo za podlago, dobiti vse deželne podpore mesta in trgi dve tretjini ter eno tretjino kmečke občine. Da je pridobil za podpore mestne poslanece za svoj okraj, tedaj bil je on moralno zavezani glasovati s poslanci, ki so njega podpirali, saj se niso ti nikdar držali gesla: po davčnem merilu se naj dele podpore ali pa po mišljenu prebivalcev nasprotnih krajev, kar so ravno klerikalci nameravali, ko so hoteli mesta, trge in napredne občine popolnoma izolirati, da so dobili moč v roke.

Te kratke opombe iz Božičevega govora naj služijo v boljše razumljenje, kajti ravno na podlagi tega govora je dr. Tavčar svoj govor nadaljeval kolikor se tiče podpori in deželnih daril posameznim občinam.

Po podatku, kaj je vse naredil in ukrenil občekoristnega zadnji deželn zbor za našo deželo, prešel je govornik, dr. Tavčar, na kmečke razmere ter pojasmil, kaj vse se je storilo za tega reveža ter da se mestni poslanci niso ravnali po načelu kmečkih, oziroma klerikalnih tovarišev v dež. zbornici. Kjer je bilo treba, so radi priskočili na pomoč z odprtimi rokami temu, če tudi zaslepljenu in fanatizovanemu trpinu, ki si v nas predstavlja samega beleebuba. Glasovali so za podpore najbolj zagrizenim nasprotnim občinam in soseskam. V dokaz, da naša stranka ni postopala po načelu klerikalne: nasprotnikom nič, ali le bore malo, navel je slučaj, ki se je ptimeril pri priporočanju neke podpore za tukajšnjo podobčino Vršnik. Ta podobčina prosila je v napeljavo večjega studenca, tedaj nekakega vodovoda, deželne podpore. Tu treba povedati, da je bila do zadnjega ravno ta podobčina tu v naši občini klerikalna trdnjava in glavna moč.

Pri rešitvi prošnje le te občine bil je poročalec klerikalni poslanec — v deželnem zboru, ali dežel. odboru, tega se ne spominjam in tudi je postranska stvar. Poročalec, bodi Peter ali Pavel, pa bodisi, da faktičnih razmer ni poznal, ali je pa bil slab informiran, da zastopa prošnjo svojih lastnih privržencev, si je mislil: iz Žirov je, tedaj odločno liberalne občine in prošnjo z vso vnemo pobijal. In podočina Vršnik ne bila bi dobila niti vinaria podpore, da se ni za njo zavzel govornik, dr. Tavčar, dasi mu je bilo dobro znano, da zastopa in se poteguje za koristi političnih nasprotnikov.

In govornik je nadaljeval, da tukaj je dokaz, da njegova stranka stoji na vse drugem stališču do zdaj nego nasprotna stranka, ki je obetala svojim privržencem zlate gradove na škodo in izoliranje naše stranke.

Ker pa misli ta nasprotna stranka še vnaprej se tega načela držati, tedaj pa tudi mi lahko zaslužemo svoje dosedanje delovanje in poznali bomo le naše ljudi, kajti, da bi prišla klerikalna stranka do večine v deželnih zbornici, tega se še ne bojimo in če oni tako, bode pa tudi pri nas: »Tu bo groš, tam pa knof!«

Na podlagi zgoraj navedenega je završil dr. Tavčar svoj govor. »Slovenec« je nekaj dni pozneje prinesel kratko notico o tem shodu in se takoj oprijel z vso strastjo, ki je le ljudem globokega katoliškega prepričanja lastna, zadnjega stavka in pa premisleva na vse strani brez vsake motivacije, zakaj in v kakem zmislu je bil izgovoren. No, in od naše strani se je molčalo, ne da bi se bilo takoj reagiralo, v nadi, saj je že ta in oni politik že vse kaj hujšega izustil o svojih političnih nasprotnikih.

Da je »Slovenec« tedaj kar suhi stavek prinesel, se mu ni čuditi, če se pomisl, kakšne vrste ljudi ima od tu za poročevalce in katere je ta stavek kar osupel, da zdaj ne dobe nobene podpore več.

Če se ozremo nekoliko let nazaj, so klerikalci ravno tu pri nas z vse drugimi oblubami nastopali. Ranji Lavrenčič se je držal radi ceste na površju, kajti bilo je geslo, da on bude cesto dosegel. Še vse hujša agitacija je, katere se je posluževal takajšni kapelan: »Naj ga pa Tavčar še zadnjo uro pride pomazat!«

V lažnivem glasilu, »Slovenec«, je bilo brati, da je »vitez podre peči« opravičil obstrukcijo na shodu v Ribnici z motivacijo dr. Tavčarjevega stavka, ki se je v resnici vse drugače glasil. Drugič, ko se še kje oglaša ta klavrn vitez v ribniški dolini, naj še ta stavek o njih prejšnjem pastirju pove in kakšno krivico mu tukajšnji liberalci delamo. —

Rimski klerikalizem in še to in ono.

V.

Zgradba stavbe kristijanske vere in kristijanske cerkve se je v tem smislu, kakor smo ga karakterizirali in opisali v predidočih člankih, nadaljevala še stoletja. Razvoj vere se je vršil dosledno v tisti smeri in v tistem duhu, ki je po zmagi nad grškimi cerkvimi očaki prišel v veljavno, ki pa ni duh sv. Pavla.

Nismo si postavili naloge, pojasniti postanka vseh teh naukov, ki so sčasoma obveljali kot verske dogme, ker nas tu zanimajo verske dogme samo toliko, kolikor so v zvezi s posvetnim gospodstvom cerkve nad narodi.

Dogmatični razvoj vere je dosegel svoj vrhunec leta 1215, ko je bila proglašena dogma o transsubstanciaci, ki je v celi Evropi prouzročila velikanske boje in bila pravi religiozni uzrok reformacije.

Naš namen nikakor ni, preiskovati bistvo tega vprašanja, ampak hočemo le navesti nekaj zgodovinskih podatkov, da se razume nastali boj in uzrok reformacije. Kar imamo povedati, povemo z vsem spoštovanjem, ki ga gojimo do verskih zadev vseake cerkve.

Že kmalu po Kristusovi smrti se je mej kristijani udomačila zahvalna daritev (euharistija). Takozvana »apostolska konstitucija« imenuje darovanje kruha in vina »darovanje v čast Kristusu.« Kar imamo zgodovinsko zanesljivih podatkov o prvih časih kristijanstva, vsi pričajo, da je tedaj pri teh darovanjih kruh pomenil Kristusovo telo, vino pa Kristusovo kri in se ni mislilo, da se kruh spremeni v Kristusovo telo, vino pa v Kristusovo kri.

Sele tekom četrtega stoletja se je začel širiti nauk o transsubstanciiji, nauk, da se vsled blagoslova spremeni kruh in vino v Kristusovo telo in kri. Ta nauk so zastopali tako odlični cerkveni očetje, a imel je tudi nasprotni. Učeni Orogenes je bil mnenja, da se gre samo za simbol in tudi sv. Avgustin je bil njegovega mnenja, kakor se vidi iz njegove izjave: Sacrificia visibilia sunt signa invisibilium, sicut verba sonantia signa rerum.

V kristijanski cerkvi sta bila oba nazora, tako nazor, da se gre za simbol, kakor tudi nazor, da se vino in kruh dežanski spremeni v kri in telo Kristusovo, dolga stoletja ob jednem in jednakem pripoznanju in je smel vsakdo verjeti, kar je hotel. Papeži so bili v tem oziru jako tolerantni in je papež šele posegel vmes, ko je Berengar de Tours začel veliko svojo vojno. Četrta lateranska sinoda je na to l. 1225. preporočila vprašanje rešila in proglasila kot versko resnico, da se pri sv. daritvi kruh in vino dežanski spremeni v Kristusovo meso in kri.

Za cerkev je bilo s tem to vprašanje rešeno in tudi mej ljudmi je ponehal odpor, kajti Rim je bil sedaj že na vrhuncu svoje politične moči. Tijaro je zabil papež, ki je mogel izreči nad vse očitne besede »ego sum Caesar, ego sum Imperator« in naravno je, da je brez posebnih težav zadušil vsak odpor zoper cerkveni nauk. Pod pepelom pa je telo v četrtem stoletju je buknil na dan plamen reformacije, kateri je dal prvi povod vprašanje o transsubstanciaci.

To so suha zgodovinska fakta, ki smo jih navedli, da se spoznajo v glavnih potezah vzroki velikih zgodovinskih dogodov.

Lateranska sinoda pa ni proglašila samo dogme o transsubstanciiji, ampak je tudi organizirala inkvizicijo. Zajedno je bilo prepovedano prevajati sv. pismo na ljudske jezike in prepovedano posvetnjakom čitat latinsko sveto pismo, kar pomeni, da se je ljudstvu vzela zadnja trohica svobode glede razmišljanja

Dalje v prilogi.

o verskih zadevah. V tem, ko je v prvih časih kristijanstva vladala prav v smislu sv. Pavla, kar cerkev ukazuje. S tem je v verskem oziru bilo doseženo, da so narodi mogli postati kadavri po Loyolovem ugovoru in kmalu je to načelo obvezalo tudi v političnem oziru.

Sokolska slavnost v Idriji.

Drzno je bilo od mladega idrijskega Sokola, da je priredil slavnost razvijanja zastave v tako velikem obsegu, — tako mora reči vsakdo, komur je znana neza dostna organizacija slovenskega sokolstva. Mesto Idrija pa je tudi tako neugoden kraj za prireditev večjih slavnosti vprlo svoje velike oddaljenosti od železniške postaje. Slavnost pa se je deloma navzlic temu posrečila in navzlic silnim nálivom, ki so razsajali slavnostna dneva.

Vse priprave za to veliko slavnost je prevzel vaditeljski zbor idrijskega »Sokola«. Imel je tedaj prav vse na svoji rami, zategadelj se ni mogel brigati v prvi vrsti za to kar mu je glavna naloga, za javno telovadbo, katera se ni tako izvršila, kakor bi se morala. Nekoliko je krivo tudi to, da se je vedelo komaj eno uro pred pričetkom telovadbe, da se bo ista vršila javno na Šolskem trgu. Le, ker so nekateri vaditelji delali noč in dan, bilo je moči vad. zboru biti kos prevzeti nalogi. Ako primerjamo ustanovno slavnost, vidimo, da je letošnja lepše uspela. Pri ustanovni slavnosti, dasi je bilo tam vse polno odsekov, vendar so se dogodile nerednosti, ktere so imele za posledico izvanredni občni zbor in le ta postal bil kmalu usodepolen za obstoj društva. In radi tega, ker je hotel vad. zbor izogniti se vsem nerednostim, prevzel je sam to nalož in odgovornost. Izdatno in požrtvovalno podporo imel je v čast. naših gospicah, sl. delavskem bralnem društvu, čitalnici, dramatičnemu društvu ter prost. gas. društvu. Le žal, da je silni dež deloma pokvaril vspreh napornega in vstrajnega dela in da slavnost ni napravila tistega vtisa, kakor bi ga bila v letem vremenu.

V soboto dopoldan, ko so bila že vse dekoracijska dela dovršena, bilo je vreme, kateremu ni bilo mnogo upati. Ko pa se je opoldan vila ploha, mislilo se je, da je s tem dež opravil svojo nepotrebno nalož. V resnicu bilo je dobro do 5. ure, ko se je odkorakalo k vspremennemu slavoloku pred staro čuvalnico. Tu se je zbral mestni zastop z g. županom na čelu, na rodno ženstvo, domači »Sokol« ter mnogo narodnega občinstva. Pa komaj da se je napravil red, že se je vili silen dež, ki ni hotel prenehati, da se je moralo iskat zavetja pred njim. Med tem pa so že došli vozovi z dragimi gosti, ki so nekaj minut pred slavolokom stopili raz vozov, hoteč korakati v mesto. Toda velik náliv ni jim dovolil tega; čakali so tako kake četrt ure v najhujšem dežju, pa se le ni hotel sprejeti. Tudi gosti morali so v zavetje pred silno ploho. Konečno po več kakor enournem čakanju se je razvedril toliko, da je bilo možno stati na cesti. Sokoli so stopili v vrsto, rogovi sokolski so zadoneli in prikorakali so gostje do slavoloka: Sokol iz Karlovca z zastavo, varadinski, puljski in celjski Sokol z za stavami, skupaj nad 50 Sokolov v uniformi. Z urnebesnimi »Na zdar«-klici sprejeli so se dragi gosti, a ravno v tem trenotku pa je tudi že prihrešala ploha, da na vsprem ni bilo možno misliti, ker so bili Sokoli že itak do kože premoženi. Korakali so v mesto v največjem dežju do hotela pri črnem orlu, kjer se je vršil oficijalni sprejem. Prvi pozdravil je došle goste starosta idrijskega Sokola br. Ivan Gruden ter jim zaklical »Dobro došlik« in »Na zdar« med bratskim narodom, čemur so se vši navzoči navdušeno odzvali. Zahvalil se je starosta Sokola v Karlovcu br. dr. Vinkovič, ki je v lepih besedah dal duška veselju, da bo zamogel prebiti par ur med brati Sokoli bratstva naroda. Za tem je pozdravil g. župan Drag. Lapajne v imenu mesta Idrije došle goste. Zahvalil se je zastopnik puljskega Sokola. Na to je izročila po primernem nagovoru gospica Dav. Lapajne starosti pokupskega Sokola lep šopek. Zahvalil se je še pod starosta celjskega Sokola br. J. Jošt za prisrčni vsprem, na kar so č. narodne gospice obdarile Sokole z lepimi šopeki. Po vspremu odkazala so se gostom prenočišča.

Ob 8. uri pričela se je slavnostna predstava v c. kr. rudniškem gledališču. Najprvo prednašal je br. M. Rus Aškerčev pesem: »Slovenskim Sokolom« vlepem govoru. Po prologu dvigne se zastor, in zazrli smo v bengaličnem svitu krasno živo podobo: sokolstvo se klanja svojemu ustanovitelju Tyru. To lepo skupino se stavlja blagohotno akad. slikar g. M. Strnen. Hvala mu! Po kratkem odmoru predstavljala se je prva slovenska igra Linhartova veseloigra v 2 dejanjih »Županova Micka«. Kakor vedno tako se je tudi ta večer potrudilo dramatično društvo, da je bila predstava dovršeno vprizorjena, da so se čudili vši gosti našim

izbornim igralskim močem. Gledališče bilo je vspričo slabemu vremenu polno odličnega občinstva. Po predstavi določena podoknica in mirozov je moral izstatiti radi trajno slabega vremena. Posnetki gledališča so se podali večinoma v komersu.

(Dalje prih.)

Iz trgovske in obrtniške zbornice Kranjske.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko je imela sinoči javno plenarno seje, kateri je predsedoval zbornični predsednik Lenarčič, kot vladni komisar udeležil se je seje vladni svetnik Kulavics, ki je s toplimi besedami pozdravil zbornične člane ter izjavil, da bode delovanje trgovske in obrtniške zbornice vselej rad podpiral.

Prestopivši k dnevnemu redu, naznani je predsednik, da je zbornica prošnjo tovarnarja Karola Mallyja v Tržiču v zadevi komisijskih skladisč na Ogrskem s priporočilom predložila trgovinsko ministrstvu. Nadalje je predsednik naznani, da je počitno in brzojavno ravnateljstvo v Trstu povodom pričetke tvojke V. Majdič v Kranju zbornico obvestilo, da bode vlak, ki ob poldvanajstih dopoludne prihaja v Ljubljano, jemal seboj tudi takšna pisma, katerih ni odpravil počitni urad, marveč so se na kolodvoru vrgla v počitni nabiralnik. Pri tej priliki nasvetoval zbornični svetnik Luckmann, naj bi zbornica na pristojnem mestu vložila prošnjo, da bi sploh vsak vlak jemal seboj pisma, ki se na kolodvorih mečejo v počitni nabiralnik. Zbornični svetnik Petrič pa je dodatno še predlagal, naj bi se na kolodvoru pobirala pisma res le pet minut pred odhodom vsakega vlaka, ker se nabiralnik navadno vsaj četrte ure pred odhodom vlaka izpraznjuje, vsled česar marsikatero pismo zaostane.

Zbornični svetnik dr. Murnik je poročal o sodelovanju trgovskih in obrtniških zbornic pri obrtništvu ter naglašal važnost, kateri bi imel prepis štetvenega materiala za posamezne zbornice. Ker pa zbornično osebje tega ogromnega dela poleg obilnega svojega posla ne zmora, najeli naj bi se trije pisarji, ki bi to delo v šestih tednih opravili. Zbornica je nasvetu pritrdirila ter ob jednem dovolila potrebeni kredit.

Računski zaključek zbornice pro 1901., o katerem je temeljio poročal zbornični svetnik Mejč, je bil brez ugovora odobren. Potem pa je zbornični svetnik Rohrman poročal o prošnji občine Jesenice za dovolitev tedenskega sejma vsak torek. Jesenice imajo sedaj približno 7000 prebivalcev, med temi jasno mnogo uradniških in delavskih rodbin, katere jasno pogrešajo tedenskega sejma za živila. Zbornica je po nasvetu poročevalca sklenila, da se prošnja županstva na Jesenicah s priporočilom predloži c. kr. deželnemu vladu. Isto se priporoča prošnja občine Škocjan za pomnožitev letnih in živinskih semnjev ter prošnja občine Preserje za preložitev letnega semnja od 8. na 15. junija vsakega leta.

Zbornični pristav dr. Windischer je poročal o načrtu izvršilne odredbe k zakonu z dne 25. februarja 1902 o premembri in dopolnitvi obrtnega reda. Po sedanjih določbah obrtnega reda je imetnikom obrtov dovoljeno, da iščejo naročil na blago ne le v kraju svojega stališča, marveč tudi okoli potujoč in sicer tako pri zasebnikih kakor pri obrtnih strankah. Poslužujoč se te pravice narejajo prosileci in producenti hudo konkurenco srednji in malo trgovini ter obrtnikom s tem, da ne obiskujejo le obrtnih strank, ampak se oglašajo tudi direktno pri konsumentih. Nastanjeno trgovcem in obrtnikom bodo pač vsakdo priznal pravico, računati na odjemalec svojega stanovišča. To je njih naravni delokrog. Prav v tega pa jim posegajo v vedno znatenjši meri veletvrdke in producenti, izpodkopavajoč pri tem temelj eksistence onim, ki so poklicani, da posredujejo med proizvajalcem ali velezaložnikom ter konsumentom. Po vsej državi je zategatelj nastal odpor trgovcev in obrtnikov proti §§ 59. in 60. obrtnega reda, ki dovoljujeta iskat naročil tudi pri privatnih strankah. Plod dolgotrajnih prizadevanj je premembra §§ 59. in 60. obrtnega reda z zakonom z dne 25. februarja 1902, ki stopi v veljavo sredi septembra letosnjega leta. Lastniki obrtov bodo poslej smeli sami ali po svojih zastopnikih iskati naročil na svojo blago v svojem stajališču ali izven istega le pri strankah, ki potrebujejo blago ponujane vrste v svojem opravljenem obratu. Iskati naročil pri zasebnih strankah je glede špecijskega, kolonijalnega in materialnega blaga kratkomalo prepovedano; glede druge vrste blaga je iskati naročil v stajališču samem dopustno, izven stajališča pa dovoljeno le na izrecen pismen poziv, ki se mora glasiti na določeno blago. Trgovinski minister pa je upravičen v oziravrednih slučajih zaslišavti trgovske in obrtniške zbornice in prizadete zadruge dovoliti olajšave za posamezne okraje ali za določene blage ali za posebine obrte in sicer v tem zmislu, da je dopustno iskati naročila tudi brez izrecnega poziva. Poslužujoč se te pravice, sestavilo je trgovinsko ministrstvo seznam onih vrst blaga, za katere naj bi se dovolile olajšave ter pozvalo zbornico, da pove svoje mnenje. Zbornica je sklenila, oddati svoje mnenje v tem zmislu, da se olajšave omejijo na kmetijske stroje, strojne naprave, motorje, stavbne in tehnične potrebske, šivalne in pisalne stroje, kolesa, klosete in cerkvene utenzilije, glasbene inštrumente.

O naslednjih točkah dnevnega reda je poročal zbornični tajnik dr. Murnik. Kot zbornični zastopnik v centralni komisiji za obrtno šolstvo je bil izvoljen predsednik Lenarčič, kot zastopnik v odboru obrtne nadaljevanje šole na Bledu pa tamošnji trgovec Viljem Repé. V podporo kranjskih udeležnikov tečaja za izobrazbo učiteljev risanja na obrtnih nadaljevanjih šolah, ki se ima prihodnje leto vršiti na državnih obrtnih šolah v Gradcu, je dovolila zbornica prispevek 200 kron. Glede prošnje mizarja Frana Vidala v Ljubljani za podelitev koncesije za pokopavanje mrljev je zbornica izrekla svoje mnenje v tem zmislu, da ni lokalne potrebe za novo tako podjetje. O vlogi nekaterih trgovcev in obrtnikov selške doline se bode razpravljalo v prihodnji zbornični seji.

Po končanem dnevnem redu je stavil predsednik Baumgartner nasvet, naj se za R. Hössigovo knjigo »Tarif-Wegweiser« dovoli 100 krov podpore ter naj se trgovinsko ministrstvo naprosi, da čim prej napravi telefonsko zvezo med Ljubljano in Trbižem s potrebnimi postajami na Gorenjskem. Oba predloga sta bila sprejeta z dodatnim predlogom, naj bi se naše južne dežele po telefonu zvezale z Ogrsko.

Zbornični svetnik Tönnies je predlagal, naj se finančno ravnateljstvo v Ljubljani naprosi, da c. kr. glavne davkarije ne premesti na Zabjek, kakor se baje namerava, ampak naj jo preloži v središče mesta, ker bi to za stranke, ki imajo tam opraviti, bilo mnogo ugodnejše.

Zbornični svetnik Kregar je pričel čitati dolgo razpravo o razvoju pošte v raznih državah, štrukljal in kokljal o vseh mogočih rečeh, ter na ponovno prigovarjanje, naj vendar pove, kaj hoče, naposlед razdel, da naj se v Ljubljani poštno poslovanje primerno reformira. Predlog se bode postavili na dnevni red prihodnje seje.

Potem je predsednik ob osmih zvečer zaključil javno sejo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 26. julija.

Podpora mizarški zadrugi v Št. Vidu — odklonjen.

Klanfarjev Tone, za občni blagor silno zavzeti župan v Št. Vidu, je bil mej prvimi, ki so poslali klerikalni poslanci zaupnico za obstrukcijo. Ker se Šentvidci obstrukcijo tako veseli, jih gotovo tudi razveseli vest o sklepu deželnega odbora glede podpore mizarški zadrugi v Št. Vidu. Za pospeševanje malega obrta je bil deželni odbor postavljal v proračun 10 000 K, posebno z ozirom na to, da se mizarški zadrugi v Št. Vidu omogoči naprava malih mašin. Če smo prav poučeni, se mizarški zadrugi za te stroje precej mudi. Deželni odbor je v svoji seji v torek, dne 22. t. m. sklenil, da se mizarški zadrugi v Št. Vidu nič ne izplača, ker deželni zbor te podpore ni potrdil. Gosp. Arhar, načelnik mizarške zadruge v Št. Vidu, zahvalite se za ta uspeh obstrukcije dr. Šusteršiču in Klanfarjevemu Tonetu!

Vodovod v Planini — odklonjen.

Planina je vodovoda nujno potrebna. Upeljano je že vse, kar treba za napravo in tudi pogodbu zaradi zgradbe je že sklenjena, tako da bi se vodovod lahko začel takoj graditi. Za to napravo je deželni odbor že pred več časom obljudil, 20 odstotkov prispevka, seveda s pogojem, da deželni zbor to potrdi. Ker pa dež. zbor tega vsled obstrukcije ni mogel potrditi in torej ni kredita, je deželni odbor v svoji seji dne 22. t. m. sklenil, da ne more deliti nobenih podpor. Tudi pogorelci v Zdanski vasi so v nevarnosti, da pridejo ob podporo. Po vsej državi je zategatelj nastal odpor trgovcev in obrtnikov proti §§ 59. in 60. obrtnega reda, ki dovoljujeta iskat naročil tudi pri privatnih strankah. Plod dolgotrajnih prizadevanj je premembra §§ 59. in 60. obrtnega reda z zakonom z dne 25. februarja 1902, ki stopi v veljavo sredi septembra letosnjega leta. Lastniki obrtov bodo poslej smeli sami ali po svojih zastopnikih iskati naročil na svojo blago v svojem stajališču ali izven istega le pri strankah, ki potrebujejo blago ponujane vrste v svojem opravljenem obratu. Iskati naročil pri zasebnih strankah je glede špecijskega, kolonijalnega in materialnega blaga kratkomalo prepovedano; glede druge vrste blaga je iskati naročil v stajališču samem dopustno, izven stajališča pa dovoljeno le na izrecen pismen poziv, ki se mora glasiti na določeno blago. Trgovinski minister pa je upravičen v oziravrednih slučajih zaslišavti trgovske in obrtniške zbornice in prizadete zadruge dovoliti olajšave za posamezne okraje ali za določene blage ali za posebine obrte in sicer v tem zmislu, da je dopustno iskati naročila tudi brez izrecnega poziva. Poslužujoč se te pravice, sestavilo je trgovinsko ministrstvo seznam onih vrst blaga, za katere naj bi se dovolile olajšave ter pozvalo zbornico, da pove svoje mnenje. Zbornica je sklenila, oddati svoje mnenje v tem zmislu, da se olajšave omejijo na kmetijske stroje, strojne naprave, motorje, stavbne in tehnične potrebske, šivalne in pisalne stroje, kolesa, klosete in cerkvene utenzilije, glasbene inštrumente.

Podpora za oškodovance po ujmah — odklonjena.

Deželni odbor je postavljal v proračunu soto 16.000 K za podpore pogorelcem in drugim nesrečnikom, ki so oškodovani po ujmah. Ker pa deželni zbor vsled klerikalne obstrukcije tega zneska ni potrdil, je deželni odbor v seji dne 22. t. m. sklenil, da ne more deliti nobenih podpor. Tudi pogorelci v Zdanski vasi so v nevarnosti, da pridejo ob podporo. Poškodovanci — zahvalite se za to dr. Šusteršiču, Jakliču in drugim katoliškim poslancem!

Podpora za pota, občine in cestne odbore — odklonjena.

V proračunu je postavljen znesek 20.500 krov za podpore občinam in cestnim odborom. Ker deželni zbor vsled klerikalne obstrukcije te podpore ni potrdil, je deželni odbor v svoji seji dne 22. t. m. sklenil, da te podpore ne izplača. Posebno ribniški cestni odbor, ki je precej zadolžen, bo občutil posledice. Ribničanje — zahvalite se za to razgračema Pakižu in Jakliču, ki sta onemogočila delovanje deželnega zebra!

kalne obstrukcije te podpore ni potrdil, je deželni odbor v svoji seji dne 22. t. m. sklenil, da te podpore ne izplača. Posebno ribniški cestni odbor, ki je precej zadolžen, bo občutil posledice. Ribničanje — zahvalite se za to razgračema Pakižu in Jakliču, ki sta onemogočila delovanje deželnega zebra!

Nakup bikov — odklonjen.

Za nakup plemenskih bikov je deželni odbor postavljal v proračun 5200 K. Ker pa deželni odbor vsled klerikalne obstrukcije te sote ni potrdil, je deželni odbor dne 22. t. m. v smislu postave sklenil, da se biki ne kupijo. Živinorejci — zahvalite se za to klerikalnim plemenskim poslancem.

Vodovod v Novi Šušici — odklonjen.

Deželni odbor je zgradbo vodovoda v Novi Šušici postavljal v proračun znesek 5100 K. Klerikalna obstrukcija je kriva, da kriva, da deželni odbor tega zneska ni potrdil. Ker ni dovoljenja dežel. zebra,

tujejo zvišanju učiteljskih dohodkov iz ozirov na dakovplačevalce, kar so doslej vedno govorili, ampak ker nečelo, da bi bili učitelji gmotno dobro situirani, ker se boje, da bi potem imeli več ugleda in več vpliva na ljudstvo, kar se boje, da izpodrinejo duhovnika iz javnosti. Učitelj, ki strada, ki je primoran opravljati vsakovrstna postranska dela, da se preživi, ki mora biti vesel, če mu kmet podari par krompirjev, župnik pa kako plesnivo klobaso, ta ni nevaren, ta ne bo imel nikdar nič vpliva in nič veljave — tako ugibajo klerikalci in to je, kakor je sedaj »Slovenec« priznal, pravi vzrok, da nasprotujejo klerikalci pravičnemu plačevanju učiteljstva za pošteno delo.

Nezaupnica učitelju - poslancu Jakliču. Prejeli smo naslednjo izjavu: »Učiteljstvo kranjskega okraja, zbrano povodom uradne učiteljske konference dne 16. julija 1902 v Cerkljah na Gorenjskem, izreklo je svoje obžalovanje tovarišu učitelju Fr. Jakliču v Dobrepoljah, ki je s svojim delovanjem kot poslanec z drugimi kričači provzročil, da se je zasedanje deželnega zbora zaključilo. Tej izjavi se pridružuje tudi podpisano učiteljstvo radovališkega okraja, zbrano po uradni konferenci dne 23. julija 1902 na Bledu in še pristavlja, da se zgraja še posebno na surovostjo Jakliča, ki je v svojem odgovoru v »Slovencu« na omenjeno izjavo označil 54 svojih tovarišev kot take, ki si iščejo za enake sklepe svojega navdušenja le v čašah. Na Bledu, dne 23. julija 1902.« — Sledi 35 podpisov.

Kantina v bolnici. Usmiljene sestre niso zadovoljne z velikanskim dobičkom, ki ga imajo v bolnici. Ko bi dežela prevzela bolnico v lastno režijo, bi prihranila okrog 40.000 K na leto, torej svoto, s katero se že da kaj lepega in občekoristnega storiti in bi vrh tega denar ostal v deželi, med tem ko gre sedaj iz dežele, večinoma tja v Rim. Kakor rečeno, pa se kaže, da usmiljenke še s tem ogromnim dobičkom niso zadovoljne, kajti napravile so v bolnici nekako kantino. Dolgo let je bilo dovoljeno, da so ljudje, ki hočejo obiskovati bolnike, nosili tem kak prigrizek ali nekaj vina. To se je ustavilo in noben razumen človek ne bo temu ugovarjal. Vprašati se pa mora: Kako pa to, da zdaj usmiljenke prodajajo v bolnici vino tistim, ki ga hočejo nesti bolnikom? Ali imajo usmiljenke sploh dovoljenje obrtne oblasti za ta vinotič? Če se od gostiničarja kupljeno vino — in gostiničarji plačujejo davke, usmiljenke pa nič — ne sme nositi bolnikom, kako da se sme nositi od usmiljenk kupljeno vino? Prepričani smo, da vodstvo bolnice o teh manipulacijah nič ne ve, kakor tudi ne obrtna oblast. Mi sicer nimamo nič proti temu, da usmiljenke točijo vino, ali če že imajo kantino, naj tudi plačajo davke, kakor jih morajo plačevati gostiničarji.

„Vipavskih „Narodovcev“ umazana pisarja“ je naslov »Slovenčevemu« dopisu z dne 6. julija 1902 iz peresa župnika Mezga, v katerem se še nekoliko drgne ob zadnje občinske volitve, ki so pa — kakor se sliši — vsled naše pritožbe ovržene, in še le proti koncu pravi, da dopisnik »črni župniški potrežnico«, in da ta postrežnica »lahko popolno dokaze, da ni resnica, kar so liberalci o njej med ljudi raztrosili«, dasi bi bili pod gorenjim naslovom vse kaj družega pričakovali, zlasti, da nam bo podal dokaze, da je neresničen v »Narodu« objavljeni pikantni dogodek. Toda Mezeg zvesto molči in se je temu predmetu popolnoma izognil; le toliko se čuje, da je preskrbel svoji »postrežnici« pri zdravniku spričevalo neomadeževanega devištva! Taka spričevala so pa nasproti dejstvom naravnost kompromitujoča; tako n. pr. vzdržujemo mi popolnoma vse to, kar smo pisali o dotičnem župniku, ki je svoji »postrežnici« trn izdiral; danes trdimo še več, da je bil dotični župnik še toliko brezstuden napram nedolžni svoji učenki, ki ga je v svoji neprostovoljnosti in flagrantni s postrežnico zasačila, da ji je v najdefektnejši obleki naprošeni podpis dal! In ta duhovnik še danes rešuje vero! Gospod Mezeg, na koraj!

Lesna zadruga. Z dežele se nam piše: Človek zida kaj rad gradove — v oblaki. Od rojstva do groba nas spremljajo vsakovrstna upanja in kdor zna ljudem upanja delati in jih mamiti z oblubami, ta je ima popolnoma v rokah. V tem oziru imajo klerikalci že od nekdaj veliko prakso, to je pravzaprav vsa njih umetnost in zato je naravno, da postopajo tako tudi v gospodarkem oziru. Kaj so vse ljudem obetali, ko so začeli snovati konsumna društva! Vsak bajtarček je mislil, da mu konsum pomore do grashine in vsak občinski revež je upal, da dobi rento, kakor kak prelat. Tako je tudi z lesno zadrugo. Po Gorenjskem agitirajo klerikalci prav pridno za to lesno zadrugo in dopovedujejo kmetom, koliko več bodo zaslužili z lesom, če se napravi ta zadruga in prevzame vse žage. Kmet, ki je največkrat tako slep in gluh, da vse verjame, kar mu natrobi »gospode«, misli res, da mu bo ta zadruga pomagala iz vseh stisk in nadlog. Ubogi, zaslepjeni ljudje, ki o lesni kupčiji toliko razumejo, kakor je »Kurji želodček« razumel o Konfucijevi filozofiji. Zdaj je med trgovci z lesom konkurenca, da, pravi boj in to zvišuje cene. Če se tod ne dobi primerna cena, gre kmet lahko drugam. Če bi nehal konkurenca, bi cene padle in če dobi zadruga žage v roke, bo imela monopol in delata z ljudmi, kar bi hotela. Seveda se to nikdar ne zgodi. Lesna zadruga še dve leti ne more živeti, v to lahko vsakdo svojo glavo zastavi, a tudi v dveh letih napravi lahko kmetu ogromno škodo. Kaj še ni dosti brdkih izkušenj s konsumi?

Kaplana so ubili. Kaplan Anton Miklič, ki so ga ubili v Makolah na Štajerskem, je rodom Kranjec, doma je iz Dobrepola in sicer iz vasi Cesta, torej iz kraja, kjer cvete klerikalni fanatizem najbolje. Sploh je znana resnica, da so največji duhovniški hujščaki na Štajerskem skoro vsi Kranjci. Kako je moral ta Miklič divjati v Makolah, se spozna iz tega, da so ravno ljudje te fare znani po vsem Štajerskem kot pametno pobožni in da je moralno biti počenjanje kaplanova že nezgodno, sicer bi se ljudje gotovo ne bili uprili.

Ljudski shod v Šmarju pri Jelšah — se najbrže ne bode vršili. Slovenski akademiki naznani so pred kratkim, da prirede dne 3. avgusta v Šmarju pri Jelšah ljudski shod, na katerem se bode govorilo o ustanovitvi slovenskega učiteljšča, o narodnem šolstvu na Spodnjem Štajerskem, o političnem in gospodarskem položaju Slovencev. Dijaki naprosili so državnega poslanca, dvornega svetnika dr. Ploja, da izposluje on pri oblastih dovolitev shoda in da prevzame on nasproti gospodski odgovornost za shod. Dr. Ploj je obljubil to storiti in je tudi odobril program in se zadovoljil s poročevalci na shodu. Pred nekoliko dnevi pa so dobili dijaki obvestilo, da izpade iz programa poročilo nadučitelja g. A. Stremška o narodnem šolstvu. To se je brez dvoma zgodilo na željo in pod vplivom mariborskih duhovniških politikov, kateri ne marajo, da bi gospodručitelj Stremšek razlagal ljudstvu koristi šole. Dijaki se ne udajo in zahtevajo odločno, da ostane Stremško poročilo na programu. Toda tudi dr. Ploj se nočeudati želji in zahtevi dijakov in tako bode najbrži ljudski shod v Šmarju izostal že pa se bode vršili, bode jako viharen in ni izključeno, da doživi dr. Ploj hud poraz. Dijaštvu in učiteljstvu je še posebno razburjeno vsled tega, ker se pripoveduje, da hoče na shodu namesto gospodručitelja Stremško govoriti mariborski prefekt Korošec. Bodemo videli, če bode govoril.

Družba sv. Cirila in Metoda je imela svojo 138. vodstveno sejo 10. julija 1902 v društvenih prostorih »Narodnega doma«. Navzoči: Tomo Zupan (prvomestnik), dr. Dragotin vitez Bleiweis-Trstenški, Martin Petelin (blagajnik), Luka Svetec (podpredsednik), dr. Ivan Svetina, Ivan Šubic in Dragotin Žagar. Svojo odsotnost je opravičil tajnik Anton Žlogar. V smislu § 18. se ja seje udeležil kot razsodnik dr. Fran Stor. Ob pol 3. uri je prvomestnik Tomo Zupan otvoril sejo

z običajnim pozdravom. Blagajnik je od 1. januverja do 10. julija t. l. izkazal 19.286 K 91 v. dohodkov in 16.410 K 14 v. troškov, torej 2326 K 77 v. preostanka. Deška šola v Trstu se s prihodnjim šolskim letom razširi v petrazrednico, šola v Št. Rupertu v Velikovcu pa v štirirazrednico, Velika skupšina bo četrtek, 7. avgusta t. l. v Il. Bistrici. Ko se rešijo došle prošnje in sprejmejo razni nasveti, zaključi prvomestnik sejo ob polu 6. ura zvečer. Ljubljana, 13. julija 1902.

Poroča. Danes se je poročil naš mnogoletni sotrudnik, pisatelj gosp. dr. Miljutin Zarnik, magistratni pristav, z gospoco Théo Hubadovo, hčerko g. c. kr. deželnega šolskega nadzornika Frančiška Hubada. Iskreno čestitamo!

Pri okr. učiteljski konferenci za radovališki okraj dne 23. julija so bili voljeni kot zastopniki v deželno učiteljsko konferenco nadučitelj g. Zavrl, nadučitelj g. Rus in učiteljica gospodična Razinger.

Iz zadnje seje c. kr. okr. šol. sveta v Postojini. Iz poročila c. kr. okr. šol. nadzornika se med drugim dozna, da je c. kr. deželnemu šolski svetu pritožbi nekega učitelja proti odlokmu c. kr. okrajnega šolskega sveta glede stanarine ugodil in mu odškodnino za stanarino od 1. novembra 1901 pripoznal. C. kr. deželnemu šolskemu svetu stavijo se predlogi za definitivno nameščenje na šolah na Gočah, v Podkraku, Senožečah in na Vrabčah. Pripozna se potreba ustanovitve nove šole v Jurščah pri Knežaku. Kraj. šol. svetu v Košani dovoli se prodati staro šol. poslopje. Odpoved nekega predsednika kr. šol. sveta se sprejme. Konečno stavi se c. k. dež. šol. svetu predlog v neki disciplinarni zadevi. — a.

Na Gojzdu pri Kamniku imajo popa, ki zna svoje brumne ovčice in koštrunčke tako farbatih, da bi zaslužil, postati kanonik v Ljubljani. Tako je mož ono nedeljo pridigoval, da so liberalni poslanci stavili brezverske predloge, a klerikalni poslanci jih niso mogli drugače prečititi, kakor da so začeli upiti in razbijati in tako — hvala Bogu — dosegli, da ti liberalni brezverski predlogi niso postali veljavni. Tako je s prižnico lagal pop na Gojzdu in še dostavil: Molimo, da pri prihodnjih volitvah dobimo še več takih poslancev! — In potem še protestujejo ti duhovniki, če se reče, da z lece agitirajo in ljudi sleparji.

V zdravniškem domu na Bledu bo 27. julija koncert in deklamacija na korist revni šolski mladini cesar Franc Jožef I. ljudske šole v Gradu. Vspored: 1. Haydn: Cesarska pesem, unisono, s spremljevanjem klavirja in harmonija. 2. a) Jos. Stritar: Tožba zajčeva (Lojzek Rus), b) Jos. Stritar: Lisičja tožba (Andr. Ambrožič). Jos. Petz: Štirje letni časi, dvoglasni zbor, soli in deklamacija s spremljevanjem klavirja in harmonija. Pomlad: Tilka Vovk. Poletje: Olga Verderber. Jesen: Marija Rus. Zima: Matej Štibilj. Začetek ob 8. uri zvečer. Cene prostorom: Sedeži I.—VI. vrste 3 K, vsi drugi sedeži 2 K. Z ozirom na blag namen se preplačila hvaležno sprejemajo.

Požar. Dne 24. t. m. je gorelo v Tupaličah pri Kranju. Posestnik I. Valjavec ima škode 5000 K, posestnik Alešovec pa 3700 K. Alešovec je sam začgal in sedi že v zaporu.

Toča je zadnje dni v raznih krajih napravila škodo, tako okrog Vinice in Adlešic, v črnomaljskem okraju, okrog Dolskega v kamniškem okraju ter v Št. Janžu, Radečah in Boštanju. Zlasti v Št. Janžu je toča napravila veliko škodo, ki se ceni na 60.000 kron, v Radečah in v Boštanju pa občutijo novo škodo toliko bolj, ker je tam že predidoči teden toča pobila.

Karakteristične za razmere na celjski gimnaziji. Kakor poroča »Deutsche Wacht«, so priredili nemški maturanti tukajne gimnazije zadnji torek svoj posebni komers. To ni nič posebnega. Saj so že dolgo, dolgo minuli časi, ko so v Celju dijaki obe narodnosti skupno prirejali svoje odhodnice, ko so skozi celo gimnazijo kolegialno občevali, ko so sploh vladale razmere, kakršne bi morale vladati med sošolci. Sedaj že mnogo let učenci tega zavoda ne občujejo več med seboj, ampak nastala sta dva tabora, na eni strani Slovenci, na

drugi Nemci in odpadniki. To so razmere vsega obžalovanja vredne, a spremeniti se ne dado in se tudi prej ne bodo spremenile, da dobijo Slovenci celjskega okrožja lastno višjo gimnazijo, da bo na tak način izvedena prostorna ločitev, katero zahteva posl. Hofmann-Wellenhoff. Vendar dokler bodo Slovenci primorani višje razrede nemške gimnazije pohajati, bi morala na nemški gimnaziji vsaj ena oseba biti, ki bi kazala, da je nad tem razporom vzvišena, ta oseba bi morala kazati, da je oče dijakov obeh narodnosti, kazati bi morala, da so jej vsi dijaki obeh narodnosti ednakom dragi in ljubi. In ta oseba bi moral biti ravnatelj. V naše zadevne razmerje in presenečenje pa smo morali v zadnji »D. W.« čitati, da se je strankarskega komersa nemških abiturientov udeleževal tudi ravnatelj Proft. Prepričani smo, da bi g. Končnik kaj takega ne bil storil. Kaj si bodo slovenski dijaki prihodnjih letnikov mislili o nepristranosti svojega ravnatelja, ko sedaj čitajo v »vaharcu«, da se je njihov direktor udeležil abiturijentskega komersa, na katerem so govorili abiturijent Rakusch, oče Rakusch in — incredibile dictu — redakter Ambrožič, vsi seveda v nemškem nacionalnem smislu!

Nekoliko statistike. Na graški univerzi je v letošnjem poletnem tečaju po absolviranih pravniških študijah napravilo 20 Slovencev drugi, to je judicijalni državni izpit. Potem takem zapušča sedaj graško pravno fakulteto 20 Slovencev s prebitim judicijalnim izpitom, izmed onih slovenskih kandidatov, ki bodo delali izpit vsled vojaških in drugih formalnih zadrkov šele meseca oktobra z veljavo za ta tečaj, računi se lahko že zdaj z gotovostjo, da jih napravi judicijalni izpit najmanj še 10, tako da znaša že na sami graški univerzi število absolviranih slovenskih pravnikov z dovršenim drugim državnim izpitom za letošnji poletni tečaj okroglo 30. Ako upoštevamo, da veliko število slovenskih pravnikov študira v Pragi in na Dunaju, lahko računimo, da je vseh slovenskih absolviranih pravnikov, ki letošnji poletni tečaj napravijo 2. državni izpit, zelo nizko računano nič manj nego 50. — Opozorjam na to statistične podatke samo zategadelj, da se vsakomur lahko jasno dokaže, kako lahko bi bilo Slovencem vzdrževati svojo lastno slovensko pravno fakulteto v Ljubljani.

Izjava in sklep ekspertov za streljanje zoper točo v Gradcu. Vsled vabila avstrijskega poljedelskega ministrstva se je yršila dne 20.—24. t. m. posebna konferenca slovečih meteorologov (omenimo le dr. W. Köppen, profesor v Hamburgu, dr. R. Börnstein, profesor v Berlinu, dr. J. Angot, profesor v Parizu, dr. P. Blaserna, univers. prof. v Rimu, dr. G. Vincentini, univers. profesor v Padovi, dvorni svetnik dr. Pfaundler, univers. profesor v Gradcu i. dr.) in znanih veščakov iz Francije, Nemčije, Italije, Rusije, Srbije, Ogrske in Avstrijske, skupaj 70, da se vprašanje o streljanju zoper točo konečno reši. Večina ekspertov se je izjavila dvomljivo, 10 pa za in 4 proti in na podlagi te pismene izjave se je sprejela naslednja, za naše razmere važna resolucija: Natančni strelni poskusi se morajo nadaljevati vsaj še 8—10 let in sicer na državne stroške, odnosno z državno subvencijo in pod državno kontrolo. Kot merodajno poskusno polje je izbrati po teči pogostokrat poškodovan kraj v obsegu najmanj 3000 ha ali 30.000.000 m² skupaj držečih se vinogradov ali drugega zaokroženega polja, katerega je armirati s Suschnig ovimi strelnimi pripravami tip E (4 m. visok cilinder in 180 gr. smodnika) v razdalji 600 do največ 1000 metrov. Streljanje imajo izvrševati, voditi in nadzirati le izkušene osebe, nastop in izid neviht pa nalašč za to od vlade določeni in v dotednem kraju nastavljeni vremensoslovec.

Na vrtu „Narodnega doma“ v Mariboru bo dne 3. avgusta t. l. (v nedeljo) koncert napolitanske godbe s šaljivo pošto in drugimi zabavami. Začetek ob 4. uri popoludne, vstopnina 30 kr. Čisti dobiček je namenjen za dijaški dom v Celju.

Stavka na Nabrežini. Iz Nabrežine poročajo: Kakor znano, nameravajo

Dalje v prilogi.

tukajšnji klesarski delaveci s 1. septembrom zopet začeti štrajk. Vprašanje nastaja, ali bo to delaveem kaj koristilo ob današnji veliki konkurenči v tej stroki?! Zdi se, da utegne škodovati delavcem, posebno onim slovenske narodnosti, kar se že čuti. Furlani žele prestaviti vso obrt (izdelovanje kamena) v Furlanijo (Tržič, Foglion in Zagrad). In res se že sedaj odvaja veliko surovega kamenja od tukaj v Furlanijo, kjer je furlanski delaveci za 50 do 60 novč. ceneje izdelujejo. Opomniti je, da je prej mnogo furlanskih delavcev delalo, a sedaj daljajo tam dolni za eno korno ceneje. Tam toraj nižajo dnino, tukaj jo pa višajo! In vendar tam ne napovedujejo stavke, tukaj pa napovedujejo štrajk! Čudno! — Izgovarjajo se, da so Furlani doma in da je tam živež ceneji. Vpraša se pa: Kje pa so naši, posebno Nabrežinci, ali niso doma? Gleda živeža pa tudi ni prav veliko razlike. Vino je tukaj res predrago v razmerju z drugimi kraji; o tem pa spodaj. Kdo sili v štrajk? Oni, ki bi radi popolnoma uničili kamnarsko obrt tukaj in pa par domačih „mednarodnih“ zaslepljencev. Da se delavci potegnjejo za zboljšanje svojega stanja je prav. Ali te zahteve morajo biti v pravem razmerju s položajem obrtnikev, ker sicer mora obrt propasti vsled konkurenči od drugih strani! Oglejmo si le nasledke lanskega štrajka ozirom na slovenskega delavstva! Neoporečno dejstvo je, da so za časa lanskega štrajka v Nabrežini v Furlaniji delali, če prav se je reklo, da bodo štrajkali tudi tam! In po štrajku so zopet največ trpeli domači, ptuji so pa delali. Po tramvajskem štrajku v Trstu, kdo je bil opeharjen?! — Slovenec. Italijan se je prvi vsilil na delo! In kakor pravijo, je potem še dolžil Slovence, da je on, Slovenec, zakrivil stavko. In če pride do stavke tukaj, zdi se, da slabe posledice zadenejo zopet le Slovence, posebno domače. Za stavko se namreč agitira tukaj in v Mirnem, v Furlaniji pa ne! Slovenski delaveci, izlasti domači, bodite previdni in to posebno, ker štrajk bi ne bil plošen v naši deželi! Utelnio bi se dogoditi, da bi se klesarska obrt tukaj zatrila in drugod razvila! Ali bodo potem hodili delat v Furlanijo in še to za eno korno ceneje?! Ta bi bila lepa! Lep vspeh štrajka!

Cedni ljudje. O tržaških komoristih se izvedo vsak dan lepše stvari. Tako je sedaj razkril »Sole«, da je drž. poslaneč Leo. Maurer lastnik treh hiš, kjer so nastanjeni gotovi »institut«, deželni poslaneč dr. Venezian pa je njegov administrator!

Umor v Pazinu. V noči od 21 na 22. t. m. je sedel lovski čuvaj Ivan Uljanič v neki žganjarni v Pazinu. O polnoči je prišel v tisto žganjarju črevljari Ivan Ferencič, popil čašo žganja potem pa sunil Uljaniča trikrat z nožem tako, da je mož na mestu umrl. Ferencič je umoril Uljaniča, ker je ta pred nekaj dnevi morilčevega očeta pretepel. Morilec je zbežal, a dobili so ga čez nekaj dni v Žminju.

Za tiste, ki hočejo iti v Južno Afriko. Z ozirom na to, da sedaj, po koncu vojne z Buri drve ljudje z vseh strani v Južno Afriko, nam naznana angleški konzulat v Trstu, da je angleška vlada izdala najstrožje odredbe glede teh priseljencev. Izstop iz ladje je dovoljen samo tistim, ki imajo izkaznico od angleškega konzulata v tistem kraju in najmanj 2400 K gotovega denarja. Ljudem, ki pridejo iskat v Južno Afriko dela, se na noben način ne dovoli izkrcanja.

Zasačen tat. Soproggi gosp. svetnika Stareta so bile na potovanju iz Lipika v Ljubljano iz kovčega ukradene različne dragocenosti. Policijske pogodbe so dognale, da se je tativna zgodila na kolodvoru v Novski na Hrvatskem in sicer jo je izvršil ondotni železniški ulužbenec Geza Zeller, ki je že zaprt in je svoje dejanje tudi priznal.

Stavna kronika. Na ljubljanskih stavbiščih je ta mesec živahn. Zidaji so spravili novo hišo F. Supančiča pod streho, Bahovčevo in dr. Krisperjevo osnažili, Vodnikovo pa dogradili že do parterja. Ob Bleiweisovi cesti je zgradba Korsikove hiše dospela do cestnega nivala, Oroslava Dolenceva enonadstropna na Opekarski cesti (Vel. čolnarske ulice) je tudi že pokrita, tako da so v obče ti gospodarji lahko z izvršitvijo teh stavbnih del do zdaj zadovoljni. V novih ulicah se odpira nov svet — nekaka nova ulica, tam je namreč g. Treo spravil tudi svojo

novo stavbo pod streho, le na stavbišči ob voglu Sodniških ulic in Dunajske ceste, kjer se zgradi hiša g. župana Iv. Hribarja, nastale so nepričakovane ovire, ker so naleteli v tleh na podzemsko katakombo in kleti, — ostanke stare bolnice, — kjer pa so kakor hudomušni jeziki trdijo, njega dni imeli tudi svoje nabasane kleti menihi. Pa tudi ti stari zidovi so zdaj večinoma že razbiti, in se bo gradnja zdaj lahko nadaljevala. Po drugih stavbiščih še mirno trava rase, — nasproti nove justične palače, pred koje glavnim uhoodom bo v kratkem postavljen zvišeno stopnjišče pa zizajo proti nebu in ljudem še rebara stare kolibe ki bi jo morali podreti že iz estetičnih ozirov. Zadnje tedne je prišlo spet okoli 140 delavcev in zidarjev v Ljubljano. Na obrazu nekaterih je skoraj brati znake — zgrevanega štrajkarja. — Izimši stavbo »Narodne tiskarne«, Kmetske posojilnice«, »Mestne hrani lnice« in fotografa Landauva, so dozdaj projektovane zgradbe v tiru in bo Ljubljana do zime — če bo seveda delavcev in materijala dovolj, »pasjih dni« pa ne — preveč! — za dvanajst novih hiš pomnožena. Poleg tega bosta otvorjeni pa to poletje dve največji stavbi: deželni dvorec, okoli katerega polagajo zdaj že asfaltni tlak, ter justična palača, kjer se izvršujejo še ostanki nekaterih del.

Cirkus Enders. V najkrajšem času dospe v Ljubljano sloviti Endersov cirkus, kakor je razvideti iz današnjega naznanila.

Nesreča. Miloš Lustina, brivski pomočnik pri Gjutu, se je včeraj popoldne vozil s kolesom okoli »Zvezde«. Vozil je v najhujšem diru. Ko se je pripeljal na vogal Kongresnega trga in Wolfsovih ulic, je naglo zavil in pri tem tako padel na hodnik, da se je na čelu znatno poškodoval. — Pomožni uradnik A. S. je danes dopoludne vozil po Gradaških ulicah tako naglo in neprevidno, da je odzadej zadel gospo Marijo Šimnicovo, jo podrl na tla s tako silo, da je vsled bolečin v postelji. — V železniškem prerezu blizu Hrušice na Gorenjskem je včeraj podstrel 40letnega delavca Mile Prpiča iz Krivega poto na Hrvatskem in mu zlomilo nogo in rebra. Ponesrečenca so prepeljali v dež. boinicu, kjer je malo upanja, da bi okreval. — 71letni kočar Lovrenc Pistornik iz Šmartna pri Kamniku je včeraj padel doma iz voza in se na glavi težko telesno poškodoval. Prepeljali so ga v deželno bolnico. — 73letnemu posestniku Jožefu Hačiču iz Police v litijskem okraju je šel včeraj voz čez obe stopali in ga tako poškodoval, da so ga prepeljali v deželno bolnico.

Aretovan tat. Pred nekaj časom smo poročali, da je bilo posestniku Francu Vrhovcu iz Šiške ukradenih 200 kron. Danes je prijela mestna policija tatu v osebi Ivana Tomšeta iz Mrzle vasi v krškem okraju. Tomšet je pri Vrhovcu služil in je po tativni takoj pobegnil. Ko je zapravil denar, je prišel v Ljubljano, tu ga je stražnik na Marijinem trgu povabil na ričet. Tomšet, ki ima od vsega le še 50 vin. denarja, se izgovarja, da je navedeno sveto pred hišo najdel.

Povožen je bil včeraj neki 70letni starček iz Trabčina pri Grosupljem. Ko se je vlak ustavil konec Grosuplja, je mož skočil iz vagona, a je padel pod kolo in bil povožen. Težko poškodovanga starčka je dalo županstvo prepeljati v bolnico.

Tativna. Slonovemu kuhanju Iv. Sedeju je bila sinoči v nekem tukajšnjem javnem lokalnu ukradena denarnica, v kateri je bilo 13 kron denarja in pet zlatih prstanov.

Žepna tativna. Čuvajevi ženi I. S. je bila v Šolskem drevoredu danes dopoldne iz žepa ukradena denarnica, v kateri je bilo 6 K 90 vin. denarja.

Izgubil se je v Zgornjem Logatcu velik lovski pes, vreden 300 kron. Pes je tigrasto-rujav, ima pristrižen rep, na čelu majhno belo liso in na ovratniku ime »Marko Demetri«. Ime mu je Arno.

Najnovejše novice. Kolera v Kairi se širi grozovito. Dne 24. t. m. je umrl 42 ljudi, deloma ne-nadoma pri delu. Angleški polki se pošljajo v puščavo. — V Ogrskem Gradišču je našla policija 14letno hčerkko krčmarja Schattauerja zabit v zaboju. Le malo odprtino sta pustila oči in mati v zaboju skozi katero

sta dajala hčerkki toliko ostankov, da ni lakote umrla. — Namernavani atentat na bavarskega princa Arnulfa, ki biva ob štajerskem Leopoldstein jezeru, oblasti potrujejo. — 10 delavcev v zastupljenih so našli v Wenderjevi tovarni v Deubitzu. — S petimi otroci vred se je obesila vdova nadgozdarja Heysla v Kasslu iz žalosti vsled moževe smrti. — Ponarejalnico za denar so zasačili v Oberleutensdorfu. Kovača Hübnerja so zaprili.

Rodoljubje rumunskih žen.

V »Budapesti Hirlapu« poroča neki Madjar o rodoljubju Rumunov, ki govorje vedno le svojo materinsčino ter le v največji stiski tuj jezik. Rumunski kmet je zvest svoji materinsčini, a rodoljubom ga je v prvi vrsti napravila žena. Rumunke so namreč strastne rodoljubke, ki se dajo rajši tepli, kakor da bi govorile madjarski, nemški ali srbski. K nekemu odvetniku je prišel rumunski kmet ter ga prosil radi neke pravde. Odvetnik ni znal rumunski, zato je kmet odšel. Če pol ure pa se je vrnil zopet, in prosil rumunski. Odvetnik je na to kmeta zapolid, češ, da ga ne razume ter mu le krade čas. Kmet je odšel in čakal pred pisarno. Ko so odšli že vsi pisarji, je stopil k odvetniku ter se opravičil madjarski, da je govoril le rumunski, češ, da bi niti sedaj ne govoril madjarsčine, ako bi mu ne bila sliša. Rumuni odgajajo svojo mladino strogo narodno. Na Ogrskem se širi ter so porumunili že 300 ogrskih občin. Taki so Rumuni; žal, da Slovenci in Slovenki — zlasti v Ljubljani in po mestih! — niso take!

Ljubezenska tragedija v Parizu.

Neki pariški dijak se je pri svojih starijih na počitnicah seznanil z lepim dekletem. Zaljubila sta se. Ko je odšel dijak, je bilo dekle vse obupano. Ali znala je pridobiti stariše, da so jo pustili v Pariz k neki oddaljeni sorodnici. Tam sta se zaljubljenci shajala vsa srečna. Neizkušeno dekle pa je padlo nekoga dne v slabo družbo in se onečastila. Prišla je skesana povedat vse ljubincu ter dejala, da gre v vodo. Dijak pa je vzel strup in pil ter dal piti še njej. Oba sta umrli.

Klub pleščev.

Krakovski »Nowi Reformic« poročajo iz Saybuscha: Tu se je ustanovil klub pleščev. Neki uradnik nadvojvode Friderika je šaljivo predlagal, naj se izvoli nadvojvodo častnim predsednikom. Ali uradnika je neki prijatelj ovadil in drž. pravdništvo je začelo tožiti ga radi žaljenja člena cesarske hiše. Nadvojvoda pa je za to izvedel, se smejal in naročil drž. pravdništvu, naj se preiskava ustavi, ker ni prav nič razčlanjen, ker ima res že veliko plešo! In uradniku se niti las skrivil na njegovi — pleši.

Epidemično spanje.

V Ugandi (Afrika) širi se mej zamorci bolezni epidemičnega spanja in je v enem samem okrožju vsled tega umrl čez 7000 ljudij.

Mokra leta.

Letos mnogo dežuje a bila so leta, ki so bila dežja še bogatejša. Leta 1315 je lilo od maja do novega leta vsak dan; I. 1401 od srede marca do konca septembra; I. 1405 od avgusta do novega leta; 1486 je ob žetvi toliko časa deževalo, da je ostalo žito nepožeto; 1494. ni bilo skoraj nič žetve in pota so bila tako mehka, da vozniki niso ničesar zasluzili; I. 1528 so bili od konca julija do srede novembra samó 4 suhi dnevi, sicer je deževalo vsak dan; I. 1579 je bilo tako mokro, da so morali kmetje polagati deske in bruna, sicer niso mogli voziti; I. 1660 je deževalo od binkošti do pozne jeseni, da se je pokvaril ves pridelk; I. 1786 je bilo jako deževno in mnogo povodenj. Letos smo torej vzlje vsemu lahko zadovoljni, če ne bo hujšega.

Škandal princa Franca Jožefa iz Bragance.

V Londonu so zaprli princa Franca Jožefa iz Bragance v razputini beznici pomorščakov in vlačnog. Obravnavata pred policijskim sodiščem se je zaključila s tem, da se je tožba odstopila porotnemu sodišču. Toženi so trije mladiči, ki so bili s prijateljem. Zagovarjata princa dva najboljša, najznamenitejša londonska odvetnika. Prince je položil kavcije 3000 funтов šterlingov; mladiči pa so ostali v ječi. Tožba dolži princa nepravnih in protinaravnih činov.

Iz Rogaške Slatine.

Imenik gostov v zdravilišču Rog. Slatina že kaže zdaj precejšnjo število odličnih oseb iz vseh krajev države. Več jih je, kakor kedaj poprej, tako da je vsakomur svetovati, da se o pravem času zglaši ter si s tem zagotovi primerno stanovanje. Zdraviliško ravnateljstvo si zelo prizadeva, da napravi gostom bivanje v zdravilišču kôlikor mogoče prijetno in priepla veselice večjega genra. Tako je bila dne 20. t. m. na Slatini velika veselica, koje čisti dobiček se je podaril za zgradbo doma za jetične. Zavojlo tega je bil tudi štajerski ces. namestnik grof Manfred Clary-Aldringen obljudil svojo udeležbo. Veselica s sprevodom v raznih nošah vseh narodov in z drugimi zanimivimi priredbami se je tako posrečila.

Sramežljiva Angležinja.

Turinski listi poročajo, da se je neki mladi slikar zaljubil v lepo Angležinjo, ki pa je bila tako sramožljiva, da o zakonu ni hotela ničesar slišati. Februarja meseca pa jo je zvabil na drsalische ter jo kot

izvrstno drsalko pregovoril, da sta dirlaka. Angležinja je letela kot strela po ledu naprej ter se istotako brzo vrnila. Ko je bila blizu slikarja, je ta razširil roke, kakor da hoče objeti. Dekle pa je iz strahu izgubilo ravnotežje in padlo. Angležinjo, ki je padla jako nerodno, je bilo tako sram, da je poslušala slikarja ter svojo sramoto zakrila s tem, da se je te dni z njim poročila.

* Za branjenje dojenčkov

je najbolje kraje mleko, ki je starost otroka primereno z vodo razredčeno in s Kufek jevo moko za otroke razmešano. Primis Kufek jeve moke za otroke h kravju mleku storiti tisto v otrokovem želodeu fino kocnasto, zgodljivo in s tem tudi ložje prebavljivo, preprečuje močno kisanje kravjega mleka v otrokovem črevesju in ga torej obvaruje pred obolenjem za želodčnim ali črevesnim katarom. Razen tega se po primesi Kufek jeve moke za otroke množina redilnih snovi v mleku bistveno pomnoži.

* Stroške za kardinalski klobuk.

V zadnjem papeškem konzistoriju so prejeli rudečki klobuke kard. Skrbenski Puzyňa in Martinelli. Stroški za kard. čast so bili pred več leti dokaj večji, a tudi zdaj mora vzeti seboj novi kardinal v Rim precej nabasan žep. Račun, ki se sedanjem času predloži novoimenovanemu kardinalu je sleden: propaganda Fidei dobi 3225 za kard. klobuk, tajniku sv. zobra 268.75 lir, obredarjem 150.5 lir, kapelanom-koristom 922.50, cerkovnikom konzistorija 268.75, ostiarijem 141 skupaj 7213.18 lir. A to še ni vse. Papeški dvorni uradniki dobivajo na dan konzistorija 3691.49 lir. Tem svotam morajo že poprej plačati novi kardinali katerim se prinese rudča kapica v njih rezidence 3721.64 lir v tajne komornike, kojim je ta posel zaupan. Razun tega stoji vsakega cerkvenega dostojanstvenika mnogo dragocene kardinalske obleke, opremljevanje stanovanja, ker mora imeti v svoji palaci vsak kardinal zmiraj pravljeno dragocen sedež za papeža, ako bi ga slučajno posetil. Toda — cerkev in židi imajo denar.

*** Smrtonosen klobuk.** V Seattle mestecu ob tihem oceanu, se je sprejala predkratik mrs. Davida Thomasova s svojim soprogom in z bratom. Nakrat je zaglejala mlada gospa v neki izložbi prekrasen modern klobuk; ljubezni mož je stopil takoj v prodajalno ter vprašal, koliko stane klobuk. A ker je veljal 18 dolarjev, ga žena ni mala, češ da je predlag ter da neče biti tako zapravljiva. Tedaj pa ji je začel prigovarjati brat, Samuel Lake, naj sprejme klobuk, katerega je mož voljan kupiti. In tako se je izemil iz tega pravi prepir. Trojica se je pomirila, a se je začela iznova prepirati, tako da je naposled ustrelil S. Lake svojega svaka, ter sestro smrtnonevarno ranil. Potem je nabil še enkrat revolver in je usmrtil še samega sebe.

<b

Telefonska in brzjavna poročila.

Dunaj 26. julija. Včerajšnji kronske svede za stran nagodbe, ni imel vspeha in so pogajanja zopet odložena na nedoločen čas.

Dunaj 26. julija. Ministrski predsednik Körber je bil danes od 1.0. do 12. ure v avdijenci pri cesarju in je odpotoval potem v Weissenbach, kjer se mudi finančni minister Böhm-Bawerk. Z ministrskim predsednikom Szellom se Körber za sedaj več ne snide in se vrne Szell na Ogrsko.

Dunaj 26. julija. Iz Galicije prihajojo poročila o kmetskih nemirih, ki vzbujajo mnogo skrbi. V okraju Zaleski štrajkajo kmetski delavci iz 33 občin, v okraju Przemyslavlje delavci iz 11 občin, v okraju Czortkov delavci iz vseh občin. Štrajk se širi tudi po drugih okrajih. Vlada je v vse te občine poslala obilo vojaštva, ker se boji punta. Tako veleposestniki kakor kmetje imajo silno škodo. Več sto štrajkujočih kmetskih delavcev je že aretiranih. Iz poljskih virov se poroča, da ima to gibanje kmetskih poslov malorusko naroden značaj in da se Poljakom lahko primeri prava narodna katastrofa.

Rim 26. julija. Poleg italijanske eskadre, ki je prišla v Tripolitanijo, je odposlana tudi druga eskadra, in sicer v Albanijo. Oficijozna "Tribuna" pravi, da imata ti eskadri nalogu pokazati, da sta Sredozemsko morje in Adria dve morji, na katere ima Italija pravico po stoletni tradiciji. V obče se sodi, da je to samo demonstracija, ki naj pokaže cilj italijanske zunanje politike, sicer pa da Italija ne misli sedaj okupirati teh dveh dežel.

Praga 26. julija. "Nar. Listom" se poroča z Dunajem, da je sprava med Nemci in Italijani na Tirolskem le za sedaj razbita, da pa se stvar poravnava in sicer po oni metodi, ki si jo je Körber prikrojil in s katero je dosegel že mnogo vspehov. Taaffe je nekoč rekel: Kar se more z denarjem storiti, naj se stori". Körber se drži tega nauka. Kar je dosegel, to je dosegel z materialnimi koncesijami. Če je sprava na Tirolskem odvisna od tega, ker hočejo Nemci svojo železnico v Fassa dolino, Lahko pa zopet svojo istotja, potem je gotovo, da bo dal Körber obe graditi. Körber misli s filozofično resignacijo, da je pri velikih stvareh že dovolj, če se jih le hoče doseči in zato poskuša povod s spravami. Poleg treh velikih takih akcij — češko-nemške, nemško-italijanske in cislitvansko-ogrsko pripravlja še drugo: spravo glede celjske gimnazije. Vlada je obljubila, da v tej zadevi ničesar ne stori brez privoljenja Slovencev. Sedaj nam zatrjuje, da je arangement dosežen. Kako se je vprašanje rešilo, nam še ni znano in torej ne vemo, če se gre za resničen kompromis ali ne in če se ni Slovencem zgodila moralna ali materialna škoda.

Dunaj 26. julija. Tu se je izvršila velepiantna kazenska obravnava. Silno bogati tijovec Pollatschek se je pred nekaj loti poročil z gospodično, ki ni bila na najboljšem glasu. Kmalu po poroki je začela žena gojiti vsakovrstna razmerja in je Pollatschek dolgo časa igral tako vlogo, kakor soprogi v Paul de Kockovih romanah. Končno je ženo vendor zasačil z nekim nadporočnikom. Sluga je držal revolver, Pollatschek pa je ženo pretepel, nadporočniku pa odstrigel brke. Ovadil je potem ženo, nadporočnika, ki ni več aktiven, komornika in grofa Viljema Wurmbranda zaradi zakonolomstva ter razposlal tiskana vabilna na obravnavo. Zbral se je nebroj najodličnejšega občinstva, ki je z viharno veseljstvo slušalo detajle, kako je bil Pollatschek varan. Wurmbrand je bil oproščen, bivši nadporočnik in nezvesta žena sta dobila vsak 2 meseca.

Narodno gospodarstvo. Deželna zveza kranjskih obrtnih zadrug.

(Dalej.)

Zvezni zbor je sestavljen iz zastopnikov vseh zadrug, ki pripadajo zvezi. Vsaka zvezna zadruga ima pravico, za vsakih 20 glasovalno pravico imajočih svojih udov poslati enega zastopnika v zvezni zbor. Od dotednih zadružnih zborov izvoljene zastopnike je najdalje v 3 dneh po izvršeni volitvi naznaniti zveznemu načelstvu. Glasovalno pravico drugemu prepustiti ni dovoljeno. Zastopniki se morajo pri zveznem zboru izkazati z legitimacijami, katere jim izda njih zadruga. Udeje zveznih zadrug se zveznega zborna lahko udeleži kot poslušalci. Zvezni zbor je sklepčen, če je navzoč najmanj peti del zastopnikov zveznih zadrug. Kadar bi pa zvezni zbor vsled tega obstojal iz manj nego 20 zastopnikov, je za sklepčnost potrebna navzočnost zadnje imenovanega najmanjšega štivila. Če bi pa bi v tem slučaju zaradi premajhne udeležbe nesklepčen, je prihodnji najmanj štiri tedne pozneje z istim dnevnim redom sklicani zbor poklican, brez ozira na število navzočih zastopnikov veljavno sklepčen.

Zvezni odbor sestoji iz 12 udov, katere izvoli zvezni zbor iz zastopnikov zadrug za dobo enega leta. Razen tega izvoli se v odbor 6 namestnikov, ki stopijo na mesto odbornikov, kateri so vsed smrti ali trajne ovire zadržani izpolnitve svoje dolžnosti.

Sest odbornikov in trije namestniki morajo stanovati v mestu Ljubljani ali v njeni okolici. Uvažujejo to določbo, se mora zvezni zbor pri volitvi odbornikov in namestnikov na to ozirati, da je čim največ zadrug zastopnikov. Posamezno zadrugo ne sme v odboru, z namestniki vred, zastopati več nego dve osebi.

Zvezni odbor voli izmed sebe načelnika, njegovega namestnika, tajnika in blagajnika za dobo enega leta.

Volitev teh funkcionarjev se izvrši za vsakega posebej z glasovnicami. K odborovim sejam se vabi pismeno in morajo odborniki najkasneje 48 ur pred sejo dobiti v roke pismena vabila.

Za pokritje potrebnih izdatkov določi zvezni zbor letni prispevek, ki ga morajo zvezi pripadajoče zadruge plačevati in ki se ravna po številu njih udov. Ta prispevek se mora v teku prvih dveh mesecov opravilnega leta franko poslati načelstvu zveze. Vsako zadrugo, katera v teku tega časa vkljub opominu ne vplača prispevka, se sme iz zvezne sključiti. Novo vstopivše zadruge morajo za tekoče leto plačati ves letni prispevek. Iz zvezne izstopi vsaka zvezna zadruga, kadar hoče, vendar se mora zveznemu odboru izstop pismeno naznaniti in poravnati zaostali letni prispevek. Tako izstopivše zadruga lahko vsak čas zopet vstopi v zvezo.

Zadrugo se sme izključiti zaradi neplačevanja prispevka z navadno večino glasov zveznegga zborna, iz drugih razlogov pa le z dvetretjinsko večino glasov. Izključiti se sme tudi, če se zvezna zadruga brani, izpolnjevati predpise pravil, ali od zveznegga zborna praviloma sprejeti sklepe, vkljub temu, da jo je zvezni odbor v primernih presledkih dvakrat opominjal.

(Dalej prih.)

Borzna poročila.

Dunajska borza

dne 26. julija 1902.

Skupni državni dolg v notah	101 85
Skupni državni dolg v srebru	101 70
Avtrijska zlata renta	121 69
Avtrijska kronska renta 4%	99 80
Ogrska zlata renta 4%	121 25
Ogrska kronska renta 4%	97 90
Avtro-ogrsko bančne delnice	1004 —
Kreditne delnice	677 75
London vista	239 70
Nemški državni bankovci za 100 mark	117 —
20 mark	23 40
20 frankov	19 06
Italijanski bankovci	93 95
Kr. cekini	11 26

Žitne cene v Budimpešti

dne 26. julija 1902.

Termin.

Pšenica za oktober	za 50 kg	K	673
Rž	" oktober	" 50 "	583
Koruzna	" avgust	" 50 "	473
" maj 1903	" 50 "	" 485	
Oves	" oktober	" 50 "	529

Efektiv.

5 vinarjev ceneje.

Darila.

Upravnštvo našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda. Gospica Marija Žmavec, blagajničnica ženske podružnice sv. C. M. v Krškem 80 K, nabrala kot udinu in podporno za 1. 1902. — Gospa Kristina Grebenec v Vel. Laščah 10 K iz nabiralnika v gostilni Fr. Ks. Grebenec v Laščah. — Gospod Andrej Oblak v Škofji Loki 5 K 40 vin. nabранo po prilik imenana gospoda Jakoba Tavčarja. — Skupaj 95 K 40 vin. — Živelj.

Drugi izkaz daril „Podpornemu društvu za slovenske visokošole v Gradcu“ v šolskem letu 1901/02. Od 9. februarja do 13. julija 1902 so poslali temu društvu: Slavno posojilnično društvo v Ptaju 1210 K; slavna posojilnica v Celju 830 K; slavna judska posojilnica v Gorici 100 K; slavna posojilnica v Brežicah in „Kmetiška posojilnica ljubljanske okolice“ v Ljubljani; po 50 K; neimenovani Nemec v Gradcu, slavna posojilnica

v Slov. Bistrici in slavna okrajna hranilnica v Idriji; po 40 K: slavna družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, slavna posojilnica v Konjicah in slavna hranilnica v posojilnici v Smarju pri Jelšah; po 30 K: slavna kmetiška posojilnica na Vrhnik in g. Anton pl. Sušić, c. kr. polkovnik v p. v Celju; po 20 K: gg. dr. Andrej Ferjančič, c. kr. višje sodnje svetnik, drž. in dež. poslanec v Ljubljani Oskar Gabršček, veleposestnik in drž. poslanec v Tolminu, prevzvani g. dr. Mihael Napotnik, knez in škof lavantinski v Mariboru, Viljem Pollak, zasebniček v Tržiču, slavna posojilnica v Logatcu, Ormožu, Ribnici in na Vrancem, gg. dr. Friderik Ploj, c. kr. dvorni svetnik in dež. poslanec na Dunaju, Fr. Robič, c. kr. profesor, posestnik, deželni odbornik in drž. poslanec v Gradcu, Simon Rutar, c. kr. gimn. profesor v Ljubljani, dr. Ivan Tavčar, odvetnik, dež. in drž. poslanec itd. v Ljubljani, dr. Jožef Unterluggauer, c. kr. bosansko-hercegovski svetnik v pok. v Gradcu, Jožef Žičkar, župnik, drž. in dež. poslanec v Vidmu; 12 K: g. dr. Ludošek Gumpolowicz, c. kr. vseučiliški profesor v Gradcu; po 10 K: gg. dr. Janko Babnik, c. kr. ministrstveni tajnik na Dunaju, dr. Ivan Dečko, odvetnik in dež. poslanec v Celju, dr. Petro De Franceschi, primarij v Novem mestu, Jurij Detiček, c. kr. notar v Celju, Frančišek Goli, trgovec in posestnik v Idriji, Vekoslav Gorup, veletržec itd. na Proseku, dr. Anton Gregorčič, prof. bogoslovija, drž. in dež. poslanec v Gorici, dr. Karol Grossmann, odvetnik v Ljutomeru, Franc Hauptman, c. kr. profesor na učiteljišču v Gradcu, dr. Tomaž Horvat, odvetnik v Ptaju, Andrej Jurtla, prof. v Stavropolju v Kavkazu, Martin Kocbek, c. kr. notar v Konjicah, Fran Kollmann, veletrgovec v Ljubljani, Mihael Körber, c. kr. notar v Ložu, Jožef Keršič, c. kr. rudniški višji oskrbnik v Idriji, dr. Andrej Kuhar, c. kr. notar v Žužemberku, Artur Lokar, c. kr. notar v Kanalu, Frančišek Lončar, tajnik posojilnico v Celju, dr. Matija Murko, c. kr. vseučiliški profesor v Gradcu, slavna slovensko omizje v Beljaku (po g. Ivanu Hochmülleru), gospa Marija Pahternik, veleposestnica v Vuhredu, gg. Tomaž Pavšler, tovarnar in posestnik v Kranju, Viljem Pfeifer, posestnik, drž. in dež. poslanec v Krščku, Radoslav Pipuš, odvetnik v Mariboru, vč. g. P. Salezij Pirc, dohodkar benediktinskega samostana v Št. Pavlu, Ivan Plantan, c. kr. notar in drž. poslanec, Jožef Pogačnik, c. kr. poštar, drž. in dež. poslanec in posestnik v Podnartu, slavne posojilnice: okrajna v Ljutomeru, v Trebnjem in Savinjska v Žalcu, gg. Frančišek Povše, veleposestnik, drž. in dež. poslanec in odbornik v Ljubljani, dr. Jakob Purjaj, c. kr. gimn. prof. v Gradcu, Stefan Rojnik, c. kr. računarstveni oficijal pri namestništvu v Gradcu, dr. Matija Schmirnau, zdravnik v Rajhenburgu, ekskulencija g. baron Jožef Schwiegel, c. kr. sekcijski načelnik v p. v. drž. poslanec itd. na Dunaju, dr. Jožef Sernek, odvetnik, dež. poslanec in dež. glavarja namestnik v Celju, dr. Jakob Sket, c. kr. gimn. prof. v Celovcu, Ferdinand Souvan, veletrgovec in grščak v Ljubljani, dr. Gvidon Srebre, odvetnik v Brežicah, Ivan Šepič, tržar v Konjicah, Anton Šlamberger, c. kr. notar in posestnik v Kranju, dr. Ivan Šusteršič, odvetnik, drž. in dež. poslanec v Ljubljani, dr. Ferdinand Trenz, c. kr. voj. zdravnik v p. v. Dražkovich, Anton Trenz, trgovec na Jesenicah, dr. Anton Tscheiner, zdravnik v Gradcu, Ivan Vencajz, c. kr. dež. sodnje svetnik v p. v. odvetnik, drž. in dež. poslanec v Ljubljani, Alojzij Vodnik, kamenar in posestnik v Ljubljani, Bogomil Vošnjak, inženier in posestnik v Gorici, Anton Vuković vit. Vučjidiški, namestništveni svetovalec v p. v. drž. poslanec v Zadru, Ivan Wieser, mestni župnik in dekan v Velikovcu, dr. Ignacij Žitnik, beneficijat, drž. in dež. poslanec v Ljubljani, Frančišek Žužek, c. kr. višji inženir v p. v. občinski svetnik v Ljubljani in Jožef Žužek, višji inženir na Dunaju; po 6 K: gg. dr. Karel Hočvar, c. kr. sodni pristav v Št. Lenartu v Slovenskih goricah, dr. Juro Hraščev, odvetnik v Celju, dr. Fr. Rosina, odv. in dež. poslanec v Mariboru, Ferdinand Seidl, c. kr. realčni profesor v Gorici, Jožef Smodej, c. kr. notar v Velikih Laščah in dr. Valentin Štempihar, odvetnik v Kranju; po 5 K: gg. Ivan Berbuč, c. kr. realčni profesor in dež. poslanec v Gorici, Viktor Bežek, c. kr. profesor na učiteljišču v Gorici, Andrej Elsbacher, trgovec v Laščem trgu, dr. Frančišek Horvat, c. kr. notar v Idriji, slavna hranilnica in posojilnica v Št. Lenartu pri 7 stud., gg. Gabriel Jelovšek, trgovec, župan in posestnik na Vrhnik, dr. Jožef Kolsk, odvetnik v Laščem trgu, dr. Alojzij Kraut, odvetnik v Kamniku, Ivan Kruščič, c. kr. gimn. prof. v p. v. šolski svetnik v Celju, dr. Otokar Rybar, odvetnik in dež. poslanec v Trstu, dr. Ivan Svetina, c. kr. gimn. profesor v Ljubljani, Božidar Stiftar, profesor in statski svetnik v Kranju, Anton Umek, trgovec v Brežicah, Jan Vavruš, c. kr. gim. profesor v p. v. Ljubljani, Gustav Vičid, drž. zelenčni višji revident v Beljaku, dr. Jožef Vošnjak, zdravnik in posestnik v Slov. Bistrici in Jožef Wester, c. kr. gimn. prof. v Novem mestu; po 4 K: gg. Tomaž Cajkar, c. kr. deželne sodnine svetnik v Sevnici, dr. Feliks Ferk, zdravnik in posestnik v Mariboru, Karol Florjan, knjigotrezec in posestnik v Kranju, dr. Ivan Geiger, zelenčni zdravnik v Ljubljani, dr. Karol Glaser, c. kr. gimn. prof. v p. v. Gradcu, Silvin Hraščev, c. kr. dež. sodnje pristav v Mariboru, Jožef Kerčon, župnik in duhovni svetnik v Predosljah, Štefan Klun, goštilničar v Ljubljani, dr. Valentijn Korun, c. kr. gimn. prof. v Kranju, dr. Julijan Kotzmutz, okr. zdravnik in posestnik v Postojni, Frančišek Omersa, trgovske zbornice svetnik in posestnik v Kranju, Martin Petelin, c. kr. gimn. prof. v Ljubljani, Ignacij Pokorn, c. kr. gimn. prof. v Mariboru, dr. Janko Počebšek, c. kr. davčni nadzornik v Novem mestu, Benedikt Poniž, c. kr. pripravniki učitelj v p. v. Gorici, dr. Albin Poznik, c. kr. notar in posestnik v Novem mestu, dr. Jurij Pučko, c. kr. notar v Krščem, dr. Jak. Schegula, župan in odvetnik v Novem mestu, Anton Šantel, c. kr. gimn. prof. v Gorici, dr. Milan Škerlj, c. kr. sodni pristav v Mokronogu, Jožef Šuman, c. kr. dvorni svetnik

Zapleme rešena brošura doktorja Franka Potočnjaka pod naslovom „Iz zemlje bezpravja i demoralizacije ili kraljev namjestnik – prosta vara ica“

se dobiva v hrvatskem in nemškem jeziku pri knjigotržcu L. Schwentnerju v Ljubljani. S post-nino 50 h. (1752-1)

Razno pohištvo se po ceni proda.

Resiljeva cesta 9 (Fuxova hiša).

Vpraša se pri hišniku.

(1762-1)

Mizarska zadružna v Solkanu razpisuje

mesto knjigovodje

s takojšnjim vstopom. Plača po dogovoru. Prošnje naj se pošiljajo naravnost zadružni.

(1755-1)

Načelstvo.

Zalogo modrcov

en detail želi neka prva dunajska tovarna na

moderce v Ljubljani vpeljati. Gospo ali gospočne, ki hočeta tako zalogu na račun ali kako se dogovori, prevzeti, odpošljijo naj svoje tozadne obširne ponudbe pod „Modere“ na upravnosti „Slov. Naroda“. (1769)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

vpeljan v dne 1. junija 1902. leta.

Odhod iz Ljubljane j. z. kol. Proga ces Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reißen v Steyr, v Linc, na Dunaj, čez Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reißen v Linc, Budejvice, Plzen, Marijine vari, Heba, Francovce vari, Karlove vari, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 5 m dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gasten, Zell ob jezeru, Inomost, Bragenc, Curih, Geneve, Pariz; čez Klein-Reißen v Steyr, Linc, Budejvice, Plzen, Marijine vari, Heba, Francovce vari, Karlove vari, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 12. uri 5 m popoldne osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osobni vlak v Trbiž, Beljak, v Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gasten, Zell ob jezeru, Inomost, Bragenc, Curih, Geneve, Pariz; čez Klein-Reißen v Steyr, Linc, Budejvice, Plzen, Marijine vari, Heba, Francovce vari, Karlove vari, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. Ob nedeljah in praznikih v 5. uri 41 m popoldne v Podnart-Kropu. Ob 10. uri po noči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (Ljubljana-Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda). — Proga v Novemestu in v Kočevju. Osobni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novemestu, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 08 m zvečer v Novemestu, Kočevje. — Pribih v Ljubljano juž. kol. Proga in Trbiž. Ob 3. uri 25 m zjutraj osobni vlak v Dunaju čez Amstetten in Monakovo, (Monakovo-Ljubljana direktni vozovi I. in II. razreda), Inomost, Franzensfeste, Solnograda, Lince, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka. Ob 7. uri 12 m zjutraj osobni vlak v Dunaju čez Amstetten, iz Lipska, Karlovič varov, Heba, Marijini varov, Plzna, Budejvice, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curih, Bregence, Inomost, Zella ob jezeru, Lend-Gasten, Ljubno, Celovca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 44 m popoldne osobni vlak v Dunaju, iz Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Pontabla, Ob nedeljah in praznikih v 8. uri 88 m zvečer v Podnart-Kropu. — Ob 8. uri 51 m zvečer osobni vlak v Dunaju, iz Lipskega, Prage, Francovce varov, Karlovič varov, Heba, Marijini varov, Plzna, Budejovic, Lince, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal in Inomost. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osobni vlaki: Ob 8. uri in 44 m zjutraj, iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže Toplice, Novega mesta, Kočevje in ob 8. uri 30 m zvečer, istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. in Kamnik. Mešani vlaki: Ob 1. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 8. uri 50 m in ob 10. uri 25 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — Pribih v Ljubljano drž. kol. in Kamnik. Mešani vlaki: Ob 8. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 8. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — Srednjeevropski čas je krajevnemu času v Ljubljani za 2 minute spredi. (1517)

Najboljše črnilo svetá.

Kdor hoče obutalo ohraniti lepo blesčeče in trpežno, naj kupuje samo

Fernolendlt čreveljsko črnilo; za svetla obutala samo

Fernolendlt crème za naravno usnje.

Dobiva se povsodi.

C. kr. priv.

tovarna ustanov. I. 1832 na Dunaji.

Tovarniška zaloga: (1161-11)

Dunaj, I., Schulerstrasse št. 21.

Rad mnogih posnemanj brez vrednosti paz!

nej se natancno na moje Ime

St. Fernolendlt.

Učenec

se sprejme v trgovino (1767)

Frid. Skušek, Metlika.

Pet lepih, mladih Bernhardinskih psov se proda. (1751)

Več se izve v upravnosti »Sl. Nar.«.

Naznanilo.

Da se pride v okom pomotam, naznanja se slav. občinstvu, osobito gg. goštičičarjem, da tisti delničarji „tovarne sodavice, registravane zadruge z omejenim poroštvom v Ljubljani“, kateri so

po 14. juniju 1902

pristopili tej zadrugi, plačevati morajo v sled pravno-obvezne pogodbe vseh ljubljanskih sodavičarjev (vstevši imenovano tovarno) izdelke sodavičarske obrti po isti ceni, kakor jih dobivajo pri vsakem drugem sodavičarju ter niso morda kupljene delnice na kako znižanje cen vejavne. (1758)

Anton Putrich, l. r.
predstojnik deželne zadruge izdelovalcev sodavice na Hranjskem.

Ljubljana, dne 26. julija 1902.

Ljudevit Borovnik puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušč za lovce in strelec po najnovješih sistemih pod popolnjam jamstvom. Tudi predstavlja stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. prekuševalnici in od mene preskušene. — Ilustr. (96) vazi ceniki naštonj. (29)

Naznanim, da sem prevzel od „Národné Tiskárne“ v Ljubljani v izključno razprodajo Jurčičeve zbrane spise, potem letnike in posamezne tevilke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izle v založbi „Národné Tiskárne“. — Te knjige so:

Turgenjev: Otoč in sinovi. Roman, broširan à 50 kr.

Štiri novele, broš. à 20 kr.

Beneš-Trebízsky: Blodne dute. Roman, broširan à 70 kr.

Lefebvre: Pariz v Ameriki, broširan à 50 kr.

Stat nominis umbra: Časníkářstvo in naši časníkli, broširano à 40 kr.

Toštoj: Dva romana, broširana à 70 kr.

Jelinek: Ukrajinské dumy, Povest, broširana à 15 kr.

Halevý: Dnevník, broširan à 15 kr.

Razne přípovědky, broširane à 40 kr.

Dve povesti, broš. à 25 kr.

Theurist: Undina. Povest, broš. à 20 kr.

A. Trstenjak: Slovensko gledališče, bro-

širan izvod à 1 gld.

Jurčič: Listki, broš. à 15 kr.

Gregorčičevim kritikom, broš. à 30 kr.

Avstrijski patriot: Parteiwesen der Slaven, broširano à 50 kr.

Převorov, prilike in rekl. Prej 50 kr., sedaj 30 kr.

Sprejemam tudi narocila na vse modne žurnale, na vse domače in tuje časnike ter knjige.

I. Schwenntner knigotržec

V Ljubljani, Dvorni trg štev. 1.

Veliki krah!

New-York in London nista priznana niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrne prisiljena, oddati vso svojo zalogu proti majhnemu platu delavnicu.

Pošiljam torej vsakomur sledete predmete le proti temu, da se mi povrne gld. 6-60 in sicer:

6 komadov najfinješih namiznih nožev s pristavo angleško klinjo;

6 kom. amer. pat. srebrnih vilie iz enega komada;

6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;

12 kom. amer. pat. srebrnih kavnih žlic;

1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za juhe;

1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;

6 kom. ang. Viktoria čašice za podklado;

2 kom. efektnih namiznih svečnikov;

1 kom. edilnik za čaj;

1 kom. najfin. sipalnice za sladkor.

42 komadov skupaj samo gld. 6-60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gld. 40 ter jih je moč sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6-60. Ameriški patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži srebro 25 let, za kar se garanjuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na

Milkarski sleparji

zavezujem se s tem javno, vsakemu, katere mu ne bi bilo blago več, povrniti bival zadržka znesek in naj nikdar ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garniture, ki je posebno prikladna kot

prekrasno

svatbeno in priložnostno darilo kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v (211-25)

A. HIRSCHBERG-a

Eksportni hiši američanskega pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstr. 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znelek naprej vpošilje.

Cistilni prasek za njo 10 kr.

Pristoje v zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izvleček iz počitnih pisem.

Bil sem s pošiljatvijo krasne garniture jako zadovoljen.

Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen.

Temaz Rožanc, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

St. Pavel pri Preboldu.

Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Bil sem s pošiljatvijo krasne garniture jako zadovoljen.

Ljubljana.

Leopoldo Böhm, broširan à 50 kr.

Štiri novele, broš. à 20 kr.

Beneš-Trebízsky: Blodne dute. Roman, broširan à 70 kr.

Lefebvre: Pariz v Ameriki, broširan à 50 kr.

Stat nominis umbra: Časníkářstvo in naši časníkli, broširano à 40 kr.

Toštoj: Dva romana, broširana à 70 kr.

Jelinek: Ukrajinské dumy, Povest, broširana à 15 kr.

Halevý: Dnevník, broširan à 15 kr.

Razne přípovědky, broširane à 40 kr.

Dve povesti, broš. à 25 kr.

Theurist: Undina. Povest, broš. à 20 kr.

A. Trstenjak: Slovensko gledališče, bro-

širan izvod à 1 gld.

Jurčič: Listki, broš. à 15 kr.

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priporoča svojo veliko zalogu

gotovi oblek za gospode in dečke, 31 jopic in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in po najnižjih cenah solidno in na hitreje izgotovljajo.

Fr. P. Zajec
Ljubljana, Stari trg št. 28
urar, trgovcev zlatnino in srebrino in z vsemi optičnimi predmeti.

Nikelnasta remontoar ura od gld. 1.90. Srebrna cilinder rəm, ura od gld. 4.—. Ceniki zastonj in franko.

Mehanik Ivan Škerl

stanuje samo Opekarska cesta št. 38.

Šivalni stroji po najnižjih cenah. Bičkle in v to stroko spadajoča popravila izvršuje dobro in ceno. Vnana naročila se točno izvrši.

Brata Eberl

Ista 1842.

Prodajalna in kompojar: Miklošičeva cesta št. 6.

Delavnica: Igriške ulice št. 8.

Plesarska mojstra c. k. drž. In c. k. priv. Južne železnice.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Prodaja oljnatih barv, lakov in firnežev

na drobno in na debelo.

Velika Izbirka dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pode, karboilineja itd.

Posebno priporočava sl. občinstvu najnovejše, najboljše in neprecenljivo sredstvo za likanje sočnih tal pod imenom „Rapidol“

Priporočava se tudi sl. občinstvu az vse v načinu stroko spadajočo delo v mestu in na deželi kot priznano reselno in fino po najnižjih cenah.

Na Dolenjskem proda se hiša

z vrtom in hlevom, pripravna za gostilno in trgovino.

Kje? pove upravnštvo »Slov. Nar.«.

V najem se da gostilna in prodajalna

s špecerijskim blagom v Prevojah št. 37 pošta Lukovica.

Več se pozive ravnotam pri Gašperju Kotniku.

Eden ali dva trgovska vajenca

zmožna slovenskega in nemškega jezika se sprejmata takoj v trgovini z železnino

Karol Kavšeka nast.

Schneider & Verovšek, Ljubljana.

„Triumph“ štedilna ognjišča

Postranski zaslužek

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, delojubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. Ponudbe pod „1.900“ Gradec, poste restante. (1095-12)

Od leta 1868. se

Bergerjevo medicinsko kotranovo milo

ki je izkušeno na klinikah in od mnogih praktičnih zdravnikov, ne le v Avstro-Ogrski, nego tudi v Nemčiji, Rusiji, balkanskih državah, Švicit itd. proti poltnim bolezni, zlasti proti

vsake vrste izpuščajem

uporablja z najboljim uspehom. Učinek Bergerjevega kotranovega lusknine na glavi in bradi, za odstranjanje lusknine na polti in splošno primanj. Bergerjevo kotranovo milo je vse do 40 odstotkov od vseh drugih mil, ki se nahajajo v trgovini. Da se pride **separirati** v okom, sahvatit izrecno Bergerjevo kotranovo milo, in pa v zraven natisnjeno varstveno znakom.

Pri neodzdravljivih poltnih boleznih se na mestu kotranovega mila z uspehom uporablja

Bergerjevo med. kotranovo žvepleno milo.

Kot blaže kotranovo milo za odpravljanje

nesnage s polti,

proti spuščajem na polti in glavi pri otrocih, kakor tudi kot nenačarljeno kosmetično milo za umivanje in kopanje za vsakdanjo rabi služi

Bergerjevo glicerinovo-kotranovo milo,

v katerem je 35 odst. glicerina in ki je fino parfumovano.

Cena komadu vsake vrste z navodilom o uporabi 35 kr.

Od drugih Bergerjevih medicinsko-kosmetičnih mil zaslužijo, da na njih posebno opozarjam: **Benzoe-milo** za fino polti; **boraksovo milo** za prsiče; **karbolsko milo** za uglajenje polti pri pikah valed koz in kot raskružjene milo; **Bergerjevo smrekovo-glasto milo za umivanje in toiletto**; **Bergerjevo milo za nežno otrovo dobo** (25 kr.)

Bergerjevo Petrosulfol-milo

proti rudečni obrazu, rudečnemu nosu, opršju in klenju kože; **milo za pege v obrazu** ječa učinkujete; **zlepilomčno milo** proti zakoznini črvom in nečistostim obrazu; **taninsko milo** za potne noge in proti izpadanju las.

Bergerjeva zobna pasta v tubah

najboljši sredstvo za čiščenje zob, št. 1 za normalne zobe, št. 2 za kadice. Cena 30 kr. Glede vseh drugih Bergerjevih mil se najde vse potrebno v navodilu o uporabi. Zahvalite vedno Bergerjeva mila. Pazite na zgorjanje varstveno znakom in na izvir:

Tovarna G. Hell & Comp., Opava. ker je mnogo ničvrednih imitacij in se celo ime Berger zlorablja.

V Ljubljani se dobiva v lekarnah: **Milan Leustek, M. Mardeteschläger, J. Mayr, G. Piccoli, U. pl. Trakóczy** in v vseh lekarnah na Kranjskem. (623-12)

Dosluženi reservni računski podčastnik

24 let star, s srednjima šolama, inteligenčen, podjeten, z lepo pisavo, **išče priemerne mesta**. Izvežban je tudi v ekonomiji.

Ponudbe pod „ekonomija št. 532“ na upravnštvo »Slov. Naroda«.

Govori,
poje in
se smeje
v vseh
jezikih.

Grammophon

je najboljši svetovni govorilni aparat. Sliši se na 300 m daleč. Cena 25, 40, 60, 125 gld. (1329-14) **Tudi na obroke.**

Grammophon - Automat

v katerega se vrže 10 vin, je najboljši vir dohodka za **gostilne**. Cena 120 in 130 gld.

Jako lepo se čuje v daljavo, zlasti na prostem. **Plošče iz trdega gumija** v veliki izberi, tudi slovenski, ki jih je pel c. k. dvorni operni pevec Fran Naval-Pogačnik, ima zmirom v zalogi

Rudolf Weber, urar
Ljubljana, Stari trg 16.

za domačije, ekonomije, restavracije, zavode itd. Priznano izborni fabrikat. Jako veliko se priredi na kurjav.

(780-34)

Dobiva se v vsaki večji železniški trgovini.

Tovarna štedilnih ognjišč „Triumph“

S. Goldschmidt & sin

Wels na Gorenje Avstrijskem.

Razpis službe.

M. 5. sv.

Št. 595.

Na II. mestni deški petrazrednici je stalno popolniti učno mesto.

Prosilci za razpisano mesto naj svoje pravilno opremljene prošnje predpisanim potom vlagajo najkasneje

do 10. avgusta t. l.

pri podpisanim c. k. mestnem šolskem svetu.

Zakasnele ali pomanjkljive prošnje se ne bodo upoštevale.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani

dné 15. julija 1902.

(1659-2)

Prostovoljna prodaja premičnin.

Naznanja se, da se bodo **prihodnji pondeljek, dne 28. t. m. in naslednje dni, vsakokrat od 9. ure dopoldne naprej, v Ljubljani v Florjanških ulicah št. 14**, v zapuščino zamrle g. Ludovike Schaffer spadajoče premičnine, kakor: **razno pohištvo, kuhinjsko orodje, perilo, dragocenosti** itd. vsled sklepa c. kr. okrajnega sodišča v Ljubljani z dne 23. jul. 1902. opr. št. A I 494-2/4 prostovoljno razprodajale proti takošnjemu plačilu v visokosti cenilne vrednosti ali višje in proti temu, da se odstranijo kupljene reči takoj.

V Ljubljani dne 25. julija 1902.

(1763)

Dr. R. Bežek, l. r.
c. kr. notar kot sodni komisar.

Največje, najhitrejše ter najvarnejše vrste velikanskih parnikov, ki vozijo

v Ameriko.

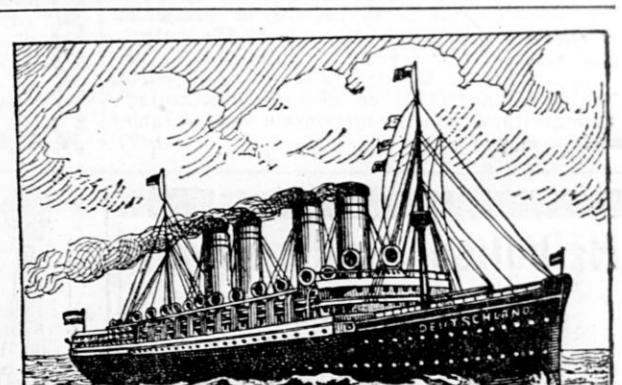
Hamburg-New York le 6 dni.

Vozne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja ter daje pojasnila točno in brezplačno (1228-14)

oblastveno potrjena

agentura Hamburg-Ameriške linije

v Ljubljani, Marijin trg št. 1
nasproti frančiškanski cerkv.

Prostovoljna razprodaja.

Posestvo gosp. Matije Dolničarja v Trbovljah, to je: **hiše, mlin, žaga, gospodarska poslopja, njive, travniki in gozdi** se bode

dne 19. in 20. avgusta 1902 (1745-1)

od 9. ure dopoludne naprej na lici mesta prostovoljno po kosih prodajalo.

Posestvo leži tik premogokopu v Trbovljah. — Hiše so pripravne za vsako obrt; nekatere njive in travniki pa za stavbišča. — Plačilni pogoji so ugodni.

FERSAN-CACAO je železito, redilno in krepilno sredstvo, ki množi kri in jači živce, ter je tako okusno in lahko prebavljivo. Vprašajte svojega zdravnika. Glavna zaloga za Kranjsko: Josip Mayr, lekarna „pri zlatem jelenu“ v Ljubljani. (1156-11)

Fotografični atelijé na sv. Petra cesti št. 27 L. Krema.

Solidna in cena izdelava slik vsake velikosti.
Izložbe: na Sv. Petra cesti, v Prešernovih
ulicah in v „Zvezdi“.

Največja zaloga navadnih do najfinješih
otroških vozičkov

in navadne do najfinješ
M. Pakič
Ljubljana.

Neznam naročnikom se pošilja s
povzetjem.

Natalie

Franzensbad

Ogljenčevko-kisl Lithion-vrelec učinkuje v vseh
slučajih urino-klsle dlateze, pri pomanjkljivem
izločevanju urina iz krvi, kamnu, boleznih v led-
vicih in mehurju, udnicl, revmatizmu itd. Zdrav-
niške avtoritete so ga porabljale z izbornim
vspehom. Pospešu'e odvod vode. Prijeten okus.
Dobiha se v vseh lekarnah in trgovinah z mine-
ralno vodo, eventuelno pri kopališkem oskrbi-
nštvo Natalie vreleca, Francove kopeli. (1417-11)

Zasluzek.

Trgovci, zavarovalni nadzorniki, agentje,
sploh vsi, ki reflektojejo na postranski
zaslužek 5 do 10 kron na dan,
naj dopošlijo svoje naslove pod: „O. R. 12“
posta ressante Brno, Moravsko. (1655-5)

Tovarniška zaloga
v Šivalnih strojev

IVAN JAX
v Ljubljani, Dunajska cesta št. 17.
Zastopstvo
najbolje (1042-13)
renomiranih
Dürkopp - koles
in
Waffenräder.

Francevi
vari.
Natalija-
vrelec.

Dve deklici
se sprejmeta za prihodnje šolsko leto v
stanovanje in hrano v bližini mestne
dekliške šole pri sv. Jakobu.
Pismene ponudbe na upravnštvo
»Slov. Naroda«. (1750-1)

Koroški
rimski vrelec
največja planinska kislavoda,
izkušena pri vsakem nahodu,
osebno otroškom, ob slabem
prebavljaju, pri bolezni na
mehurju in ledvicih. (16-30)
Dobiha se v večjih špecerjih, vinskih in deli-
katesnih trgovinah. Zastopstvo Fr. Rojnik,
I. Jubljana, Pred škofijo št. 22.

Rokavice
iz tkanine,
glacé in pralnega usnja
dobre vrste
kakor tudi (2626-68)
kožice za snažiti
v različni velikosti po nizki ceni pri
Alojziju Persché
Pred škofijo 22.

Mlad trgovski pomočnik

več manufakturne in špecerijske stroke, se
sprejme takoj pri
Vekoslavu Šešku v Sodažici.

Istotam se sprejme pod ugodnimi pogoji tudi
deček, ki ima veselje do trgovine, kot

učenec. (1726-2)

Karbolinej
Avenarius patent
Že 25 let preskušeno, les obvarjuječe sredstvo.
Pred ponarejanjem se svarl.
Tovarna za karbolinej R. Avenarius
Amstetten na Niž. Avstrijskem.
Pisarna: Dunaj, III/I, Hauptstrasse 18.
Prodaja Fran Stupica, Ljubljana. (877-9)

Učenec in skladiščar

(magaciner) se sprejmeta takoj pod ugod-
nimi pogoji pri

Ivanu Majdiču v Kranju
trgovina s špecerijami, žitom in pridelki.

Učenec, ki je obiskoval kako srednjo
šolo, ima prednost, pri skladišču to ni
potrebno. (1732-2)

Vničujte
m u h e

najnevarnejše prenašalke bolezenskih in
kužnih tvarin. (415-133)

Najboljše sredstvo je amerikanski

Tanglefoot

ki se dobri v vsaki boljši prodajalnici po 5 kr. pola.

Čudovita novost!

325 komadov za 1 gld. 95 kr.
Krasna ura z jako lepo verižico, točno
idoča, za katere se daje dve letne garancije. Veli-
kolepa Laterna magica s 25 krasnimi pod-
bambi. 1. jako fina kravatna igla s simili bri-
ljantom, 1 krasen koljé iz orient-biserov, patentni
zaklep, najmodernejši nakit za dame, 1 fin usnjati
mošnjček, jako elegantni nastavek za smotke,
1 garnitura ff. double-zlatih manšetnih in sraj-
čnih gumbov, 1 ff. čepni nožec, 1 ff. toaletno
zrcalo, belg. steklo v etuiju, 20 predmetov za do-
pisovanje in še 20 raznih komadov, vse, kar se
potrebuje v hiši. Krasnih 325 komadov z uro, ki
je sama tega denarja vredna, pošilja proti post-
nemu povzetju za 1 gld. 95 kr. razpoljalnica

S. Kohane, Krakovo,
poštno predalo 72,
(1771) Ako ne ugaja, se denar vrne.

Št. 25360

Dobava bukovih drv.

Podpisani mestni magistrat kupi 300 do 320 sežnjev 24 palcev
dolgih, suhih, zdravih bukovih drv, katera bo tekoma meseca avgusta
letos oddati v mestna skladišča.

Ustne ali pismene ponudbe sprejema do 31. t. m. mestni gospo-
darski urad v navadnih uradnih urah.

Mestni magistrat v Ljubljani
dne 17. julija 1902.

Najzvrstnejši, priznano najboljši jekleni plugi za 1, 2, 3 in 4 strgala

Brane za travnike in za mah,
členkaste in diagonalne

Krožasti ali gladki jekleni poljski valji

Sejalni stroji „Agricola“

Originalni američanski

sečni stroji

za travo, deteljo in žito

Grablje za seno in žetev, obračala za seno
Patentovani sušilni strojki
za sadje, zelenjavo itd.

Stiskalnice za grozdje in sadje

kakor tudi za vse namene

Mlini za sadje in grozdje

Stroji za mečkanje grozdja
Samodelujoče patentovane trdne brizgalnice za uni-
čevanje grintovca in krvnih usi

„SYPHONIA“

Prenosljive štedilnokotlene peči

Parilniki za klajo

izdelujejo in dobavljajo v najzvezjši odlikovani konstrukciji

(881-6)

Matičnice

s patentovanim vrtlim krožnim
mazilnikom za gonitev

Z roko, vittom
(geplom)

All

s paro

Vitli (gepli) za vprego 1 do 6
vprežnih živalij.

Najno ejše čistilnice za žito

Izbiralniki. Strgala za koruso

Slamorezni stol

s patentovanim vrtlim krožnim mazilnikom

Mlini za debelo moko. Rezalnice za repo

Stiskalnice za seno in slamo

za ročno gonitev, stojede ali prevozne, in tudi

vse druge gospodarske stroje

(881-6)

PH. MAYFARTH & Co.

tovarne gospodarskih strojev, železolivnice in parne fužine

Ustanov. 1872. Dunaj, II/1, Taborstrasse št. 71. 850 delavcev.

Nagrada v več kakor 490 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnami na vse večjih razstavah.

Natančni katalogi in nebrojna priznalna pisma gratis. Zastopniki in preprodajalci se iščejo.

Razpis službe.

Na II. mestni deški petrazrednici je stalno popolniti mesto
nadučitelja-voditelja.

Prosilci za razpisano mesto naj svoje pravilno opremljene prošnje predpisanim
potem vlagajo najkasneje do dne 10. avgusta t. l.

pri podpisanim c. kr. mestnem šolskem svetu.
Zakasnele ali pomanjkljive prošnje se ne bodo vpoštovale.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani

dne 20. julija 1902.

Pozor! Čebelarji!

Naznanilo.

Čebelarska tvrdka Bilc & Žnideršič v Ilirski Bistrici
naznanja, da se je ista razdružila.

Zatorej se prosi odslej vsa naročila na čebelarske potreb-
ščine izročevati tvrdki:

Ivan Bilc, trgovec v Ilirski Bistrici

kateri pošilja na zahtevanje zastonj in franko ilustrovane cenike
vseh potrebnih naprednega čebelarstva. (1766)

Naročila na med in čebele naj se blagovolijo naslovljati
na tvrdko: Anton Žnideršič, industrijalet v Ilirski Bistrici.

Pozor! Čebelarji!

S 11/2
39

Dražbeni oklic.

(1757)

Po zahtevanju upravnika konkurzne sklade zapuščine Jakoba Gašperin iz
Škofje Loke št. 97 in s privoljenjem konkurznega komisarja bo

dne 20. avgusta 1902

dopoldne ob 9. uri pri tem sodišču v sobi št. 2 dražba zemljišča vl. št. 149
d. o. Škofja Loka s hišo št. 97 v Škofji Loki, obstoječe iz stavb. parc. 238, ki ima v
pritličju delavnico za ključarsko obrt, zemljiščnih parc. 399/17 d. o. sv. Barbara mal
solosten gozd in 356 d. o. Sopotnica tudi gozd.

Nepremičnini, katero je prodati na dražbi, je določena vrednost na 7700 K.

Najmanjši ponudek znaša 5132 K in se pod tem zneskom ne proda.

Dražbeni pogoji, zemlješkocnjizni izpisek in cenilni zapisnik smejo tisti, ki žele
kupiti, pregledati pri tem sodišču v sobi št. 5 med opravljalnimi urami.

Ta dan se bodo po prodanem zemljišču na javni dražbi prodajale tudi na drobno
vse premičnine, ključavnikičarski izdelki in orodje, izklicale po inventarni vrednosti in
oddale za vsako ceno proti gotovemu plačilu največponudniku, ki ima kupljene stvari
takov odstraniti.

C. kr. okrajno sodišče v Škofji Loki, odd. I.
dne 14. julija 1902.

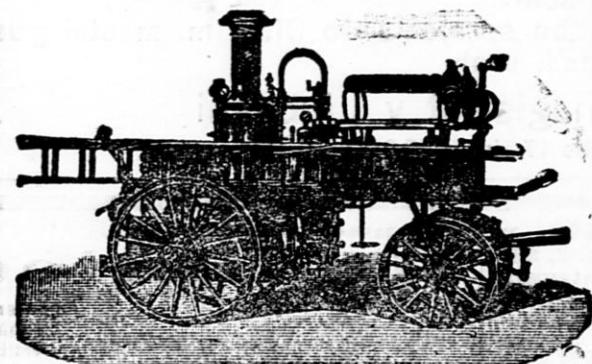
Pozor! Pozor!

Podružnica R. A. Smekal, Zagreb

priporoča od svoje najstarejše in najzmožnejše

tovarna za gasilno orodje

slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebnikom sledeče predmete:

Brizgalnice najnovije sestave,
kakor s patentom proti zmrz-
lini, s priredbo, da brizgalica na
obe strani jemlje in meče
vodo, "univerzalno", prikladno
za male občine, ista se nosi ali vozi;
parne brizgalice, vodonosne,
sesalke vsake vrste, vozove za
polivanje ulic in prevažanje gnojnico
itd., eveli iz posebne tankine najboljše
vrste; dalje čelade, pase, sekiri-
rice, testke ter sploh vse za ga-
silna društva prikladno orodje, trepožno
in lepo izdelano. Motor-vozove
in priprave za acetylén-luc.
Dalje kmetijsko orodje vsake
vrste — Gasilna društva, občine in
pošteni kmetovalci-gospodarji plaču-
franko na vsak kolodvor. (279—13)

jejo tudi na obroke po dogovoru. Naročila
Cenike pošiljamo brezplačno in poštne prosto.

Podružnica R. A. SMEKAL v Zagrebu.

AugAgnola
Ljubljana
Dunajska cesta 13.
Velika zaloga.
Stekla
porcelana svetilk
zreai int.d.
Najnižje cene!!!

Lekarna „pri orlu“
v Ljubljani.

Lastnik M. Mardetschläger, lekar in kemik

Pristno preparirano oleje iz Mitterh Jeter,
pripravljeno okusa in dobro delujno,
1 stekl. 1 K. 1, stekl. 70 h. — Chinc
telenata malaga, po izpršanem in naj-
boljšem predpisu avstr. pharmakopeje,
kri distilno in kreptalo sredstvo. —
Održljave kroglice 1 zav. 80 h. — Pra-
zidolne kapljice 1 zav. 1 K. — Dunaiske
zaledne kapljice 1 stekl. 20 h. — Pra-
zidolne kapljice 1 zav. 1 K. — Zelenca prti kurjim obesom in
obliž, dobro delujno, po 80 in 40 h —
issk preti kastija, 1 zav. 6 stekl.
1 K. — Zelenca prti kurjim obesom in
obliž, dobro delujno, po 80 in 40 h —
Vsa obreza, krunigina in zdravljiv —
potrebne najbolj po ceni. Oddajalec
mnogim bolnišnicam, zdravnikom in
babici.

izdelovanje sodovice, limone-
nade, sokov itd.
Skladisce vseh medicin. specialitet in
vseh novih in izpršanih zdravil. —
Vse oljajave stare tvrdke J. Svoboda
ostanek v večjavi.

1714—2)

Slovita pristna bizejska naravna vina!

Priporočam gg. interesentom večjo količino svojega 1901
lastnega vinskega pridelka in ob enem tudi letošnjo trgatev.

Kupcu je dano na prosto voljo, biti pri trgatvi, da sam
vodi na licu mesta sortiranje.

Prevzetje vina se vrši v vinogradu Bizejsko proti takoj-
šnjemu plačilu.

Ob enem se kupijo stari, dobro ohranjeni vinski sodi
od 15 do 60 hektolitrov.

Ponudbe naj se pošiljajo upravnemu „Slov. Naroda“ pod
„Mengiška pivovarna“.

(1662—3)

Dr. Albin Kapus
odvetnik v Ljubljani
naznanja, da se nahaja od 27. julija t. l. naprej njegova
odvetniška pisarna
v Kolodvorskih ulicah št. 35 v hiši gosp.
Leopolda Blumauerja.

(1770—1)

N. CI 775/2/1.

Razglas.

(1691—2)

C. kr. okrajno sodišče v Litiji razglasja:

Vsled prošnje Hermine Schink, Marije Bayr, Marije Godec in Antonije Birolla se dovoljuje **prostovoljna sodna prodaja** preje gosp. Ivanu Schink-u lastnega zemljišča vlož. št. 96 k. o. Loke (pri Zagorju) t. j. stavb. parc. št. 99/2 s hišo št. 14 v Lokah pri Zagorju in z gospodarskimi poslopij (cenilna vrednost 2600 K) kot jedne skupine, in parc. št. 177/1, 177/2, 177/3 in 178/2 s hišo št. 15 na Lokah pri Zagorju gospodarskimi poslopij, dvoriščem in vrtom (cenilna vrednost 10.000 K) kot druge skupine. Ta prodaja se po predloženih dražbenih pogojih izvrši **dne 11. avgusta 1902** na Lokah pri Zagorju.

Popis posestva, zemlješkocnjizni ekstrakt in dražbeni pogoji se smejo vpogledati ob uradnih urah pri sodišču in se bodo ob začetku dražbe še posebej naznanili. Izkličeta se ti skupini najprej posebej in potem tudi v celoti za cenilno vrednost kot vzkliceno ceno 2600 K in 10.000 K oziroma skupaj 12.600 K.

Prostovoljna sodna dražba nima nobenega vpliva na obstoj eventualnih vknji-
ženih bremen.

Litija, dne 16. julija 1902.

C. kr. okrajno sodišče v Litiji.

Založena 1847. Založena 1847.

**Tovarna pohištva
J. J. NAGLAS**
v Ljubljani

31
Zaloge in pisarna:
Turjaški trg št. 7
Trnovski pristan št. 8-10

popriča po najnižji ceni:
oprave za spalne sobe, oprave za jedilne
sobe, oprave za salone, žimnate mo-
droce, modroce na peresih, otroške
vozičke, zastore, preproge itd.

Stari trg
št. 21. Glavni trg
št. 6.

**Pekarija
in slasčičarna**

Jakob Zalaznik

Prodaja moke

In raznovrstnih živil.

Prodaja drv in oglja.

Stari trg štev. 32.

Modni kampanji
Ostanki
za polovico cene

Sukneno blago

za moške obleke
po najugodnejši ceni

popriča

31
R. Miklauc

Ljubljana, Spitalske ulice št. 5.

ŽIVILA MAGGI

NAJBOLJŠA SVOJE VRSTE.

Največje važnosti za vsako rodbino.

Maggi za zabelo
daje juham, bouillonom, primakam,
sočivjem itd. presestljiv, krepak in
dober okus.
— Malo kapljie zadosea. —
Stekleničice od 50 h naprej.

JUHE v tabletah.

Tableta za 2 porciji 15 h.

Maggi-jeve juhe v tabletah omogočajo hitro samo z vodo izgotoviti krepke in lahko prebavljive juhe.

→ 19 različnih vrst. ←

Konsommé & Bouillon v tobolcih. ★
1 Consommé-tobolec za 2 porcije najfinje krepke juhe 20 h.
1 Bouillon-tobolec za 2 porcije krepke mesne juhe 15 h.
Polje se samo z vrelo vodo in brez vsake primesi je gotovo.

Poštenega učenca

z dežele sprejme trgovina z mešanim blagom v Ljubljani.

Ponudbe sprejema O. Schmidt, Krakovski nasip. (1739-2)

Nihče

naj ne zamudi zglasiti se radi prevzetja agenture jako stare menjalnice za prodajo postavno dovoljenih državnih in posojilnih sreč na obroke. Najvišja provizija, predvsem, eventualna stalna plača. Ponudbe pod šifro »K. A. 8841« na Haenstein & Vogler, Dunaj. (1534-4)

L. Luser-jev obliž za turiste.

Priznano najboljše sredstvo proti kurjim očesom, žuljem itd. itd.

Glavna zaloge:
L. Schwenk-ova lekarna
Dunaj-Meidling.

Zahitevajte Luser-jev obliž za turiste po K1-20.

Dobiva se v vseh lekarnah.
V Ljubljani: M. Mardetschläger,
J. Mayr, G. Piccoli. V Kranju:
K. Savnik. (621-20)

Mineralne vode in mineralni produkti

vse iz najbolj priporočenih vrelcev, ima vedno sveže v zalogi (1419-6)

Peter Lassnik

Wolfove ulice št. 1.

Tovarna pečij in raznih prstenih izdelkov

Alojzij Večaj

v Ljubljani, Trnovo, Opekarska cesta, Veliki Stradon št. 9

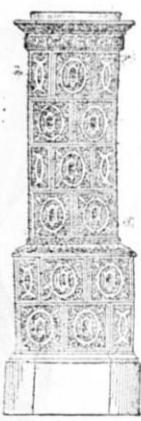
priporoča vsem zidarškim mojstrom in stavbenikom svojo veliko zalogo najmodernejsih prešanih ter barvanih prstenih

pečij

in najtrpežnejših štedilnih ognjišč

lastuega izdelka, in sicer rujavih, zelenih, modrih, sivih, belih, rumenih i. t. d., po najnižjih cenah.

Ceniki brezplačno in pošt. (32) nine prosto. (30)

Prodaja na drobno in debelo. Ceniki brezplačno.

Klobuke

najnovejši façone priporočam po nizki ceni.

J. S. Benedikt

31

Ljubljana, Stari trg, tik moje glavne prodajalne na voglu.

K sezoni

pporocam svojo bogato zalogu pušk najnovejših sistemov in najnovejše vrste, revolverjev itd., vseh pripadajočih rekvizitov in municije, posebno pa opozarjam na

trocevne puške

katero izdelujem v svoji delavnici in katere se zaradi svoje lahkote in priročnosti vsakemu najbolje priporočajo.

Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče naročbe in poprave točno, solidno in najceneje.

Z velespoštovanjem (105-80)

Fran Sevcik, puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Resnično!

"Zerofwiss" pomaga velikansko kot nedosežen uničevalec mrčesov.

Kupuj pa "le v steklenicah".

V Ljubljani pri gospodih:

F. Groschl	A. Kanc, drog.	Jožef Kordin	A. Lilleg	A. Sarabon	M. E. Supan
C. Holzer	C. Karinger	Anton Krisper	T. Mencinger	Viktor Schiffer	C. Sušnik, F. Tr.
Ivan Ježič	Mihail Kastner	Peter Lassnik	Iv. Perdiana	M. Spreitzer	dina, J. Tonih
Anton Ježminek	Edmund Kavčič	Karl Lenček	Karl Planinšek	Anton Stacul	Uradniško-kon-
Anton Korbar	Kham & Murnik	Karl Alexander	J. C. Röger	Fran Stupica	sunnostruško društvo,
Bled: Oton Wölfling, P. Homan.	Krško: F. H. Aumanan sin, R.	Krško: F. H. Aumanan sin, R.	Radovljica: L. Fürsager, Friderik	Radovljica: L. Fürsager, Friderik	Most (Brück) štev. 64 Češko.
Crnomlji: Andrej Lackner, Karol Müller, B. Schweiger, A. Zurek.	Engelsberger.	Engelsberger.	Homan, Oton Homan.	Homan, Oton Homan.	Dobra nikelnasta remontoarka ... gld. 375
Draga: P. S. Turk.	Litija: Lebinger & Bergmann.	Lebinger & Bergmann.	Sodražica: Ivan Levstik.	Sodražica: Ivan Levstik.	Prava srebrna remontoarka ... 580
Hrib: A. Bučar, Fran Kovač.	Lož: F. Kovač.	Mirna: Jos. Schuller.	Skofja Loka: E. Burdych M.	Skofja Loka: E. Burdych M.	Prava srebrna verižica ... 120
Idrija: A. Jelenc, J. Šepetavec.	Mokronog: J. Errath, B. Sbil, pri Škofji Loži.	Mokronog: J. Errath, B. Sbil, pri Škofji Loži.	Žigon: J. C. Juvančič.	Žigon: J. C. Juvančič.	Nikelasti budilec ... 195
Kamnik: Anton Pintar, Fran Šubelj.	Novo mesto: Küssel & Končan, Adolf Pauser.	Novo mesto: Küssel & Končan, Adolf Pauser.	Travnik: G. Bartol.	Travnik: G. Bartol.	Moja tvojka je odlikovana s c. kr. orlom, ima zlate in srebrne medaile razstav ter tisoč in tisoč priznalnih pisem. (2758-63)
Kočevje: M. Rom, F. Schleimer, Fr. Loy, P. Peče, J. Röthel.	Pohov Gradec: J. Ana Leben.	Pohov Gradec: J. Ana Leben.	Trebne: J. Petrovčič, J. Zernatto.	Trebne: J. Petrovčič, J. Zernatto.	Ilustrirani katalog zastoji in počitnicne prosto.
Kostanjevica: Alojzij Gač.	Postojna: Anton Ditrich, K. Cefelin, G. Pikel.	Postojna: Anton Ditrich, K. Cefelin, G. Pikel.	Tržič: Fr. Raitharek.	Tržič: Fr. Raitharek.	
Kranj: Fran Dolenc, Vilij. Killer, Adolf Kreuzberger, Jan. Majdič, Karol Savnik, lekarnar pri sv. Trojici.	Radeče: J. Trepečnik, I. občno radeško konsumno društvo, J. Haller.	Radeče: J. Trepečnik, I. občno radeško konsumno društvo, J. Haller.	Velike Lašče: Frd. M. Doganoc.	Velike Lašče: Frd. M. Doganoc.	
	(836-27)		Vipava, Vrpolje: Fran Kobal.	Vipava, Vrpolje: Fran Kobal.	
			Zagorje: M. Brilej.	Zagorje: M. Brilej.	
			Zagorje: R. E. Mihelčič, Jan. Müller sen.	Zagorje: R. E. Mihelčič, Jan. Müller sen.	
			Žužemberk: Jakob Dereani.	Žužemberk: Jakob Dereani.	

Darila za vsako priliko!

Frid. Hoffmann

— urar —

v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo največjo zalogu vseh vrst

žepnih ur

zlatih, srebrnih, iz tole, jekla in nikla, kakor tudi stenskih ur, budilic in salon-skih ur, vse samo dobre do najfinje kvalitete po nizkih cenah.

Novosti v žepnih in stenskih urah so vedno v zalogi.

Popravlja se izvršujejo najtočnejše.

Optični zavod

J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod tranz 1

priporoča svojo veliko zalogu vsakovrstnih očal, lôvskih in potnih daljnogledov ter vseh optičnih predmetov.

Zaloge in edina prodaja

monogramov

za zaznamovanje perila.

Zaloge

grammophonov

ki igrajo izrecno močno in natancno.

Sprejme se takoj urarski pomočnik

brez orodja pri (1700-3)

M. Strnen v Idriji.

Dober zaslužek

se pridobi z razpečanjem sreč proti plačilu na obroke. Dostojne osebe sprejmejo po agente jako renomirana menjalnica. Ponudbe naj se pošljajo na Haenstein & Vogler na Dunaju pod „Aktiengesellschaft Nr. 1001“.

(1612-3)

Dobre cenene ure

s 3letnim pismenim jamstvom razpošilja zasebnikom

prva tovarna za ure v Mostu

HANNS KONRAD

eksportna hiša ur in zlatnine

Most (Brück) štev. 64 Češko.

Dobra nikelnasta remontoarka ... gld. 375

Prava srebrna remontoarka ... 580

Prava srebrna verižica ... 120

Nikelasti budilec ... 195

Moja tvojka je odlikovana s c. kr. orlom, ima zlate in srebrne medaile razstav ter tisoč in tisoč priznalnih pisem. (2758-63)

Ilustrirani katalog zastoji in počitnicne prosto.

Hrastove in bukove deščice za sobna tla (Brettelboden)

garantirano suhe ter najboljše kakovosti priporoča po najnižjih cenah

J. Čop, tovarna za parkete

v Mostu, pošta Žerovnica (Gorenjsko).

Oskrbi se tudi pokladanje. 1576-6

CACAO SUCHARD

GRAND PRIX

PARIS 1900.

Pri nakupovanju suknene in manufakturne blage se opozarja na tvrdko

HUGO IHL

v Ljubljani

v Špitalskih ulicah štev. 4.

Velika zaloga

suknenih ostankov.

Važno! za Važno! gospodinje, trgovce, živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba za drogve, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni prasek, ribje olje, redilne in pospalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografische aparate in potrebčine, kirurgična obvezila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za tia itd. — Velika zaloga najfinajšega rumna in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod in solj za kopel. 30

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce posebno priporočljivo: granka sol, dvojna sol, soliter, encjan, kolmož, krmilno apno itd. Vnana naročila izvršujejo se točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Šelenburgova ulice št. 3

Alojzij Kraczmer prodaja in izposojevalnica glasovirjev in harmonijev Ljubljana, Sv. Petra cesta štev. 6.

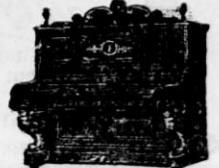
Največja zaloga glasbenega orodja.

Zastop dvorne tvrdke bratov Stengl na Dunaju.

Ubiralci glasovirjev v glasbenih zavodih:

„Glasbena Matica“ ter „Filharmonično društvo“ v Ljubljani.

Lastna delavnica za popravljanje.

FRANJA MERŠOL

* Ljubljana *
Mestni trg 18

priporoča svojo bogato zalogo pričetih in izvršenih ženskih ročnih izdelkov, vsakovrstnih, jako ličnih vezenin, krojaških potrebščin, ter raznega drobnega blaga — vse po zelo zmernih cenah.

Monogrami in risarje se v poljubnih bojah in slogih vvezujejo na vskeršno blago. — Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

Predstiskarija

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj izvrsten **Portland-cement** v vedno jednakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odpornosti trdote **daleč nadklrijajoči** dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno **apno**.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: (924—15)

— Dunaj, I., Maximilianstrasse 9. —

Starorenomirana, dobro uvedena en-gros trgovina z vinom in žganimi opojninami išče ob takojšnjem sprejemu (1737—2)

potovalca

za Hrvatsko, Slavonijo in Bosno, pa tudi za Kranjsko, Štajersko in Primorsko. — Ponudniki morajo popolnoma in vsestranski poznati krog odjemalcev in vse posovanje v tej branši. — Ponudbe morajo biti opremljene s spričevali, svetočbami o dosedanjem uspešnem delovanju, zahtevki radi plače in drugimi pogoji, ter naj se pošiljajo pod šifro „en-gros trgovina z vinom“ na upravnštvo „Slov. Naroda“.

Pivovarna bratov Koslerjev.

Slavnemu občinstvu iz mesta in okolice udano naznanjam, da bom preuzeela in otvorila v nedeljo, 27. julija t. l.

restavracijo na Koslerjevem vrtu.

Točila bom vedno sveže Koslerjevo marčno pivo ter pristna in najboljša dolenska, štajerska in istrska vina. — Okusna raznovrstna gorka in mrzia Jedilla se bodo dobivala ob vsakem dnevnem času. Prostrani senčnati vrt priporočam posebno slavnim društvom za priredo veselic, zagotavlja vsikdar nizke cene in pazno postrežbo.

Lepo urejeno kegljišče

je na razpolago slav. občinstvu in družbam.

Za mnogobrojen obisk se uljudno priporočam

z velespoštovanjem

Marija Erbežnik.

Pojasnilo.

Ker je vprašanje o **pridobitvi stavišča stare gimnazije za napravo tržnic**, oziroma zamenjava tega stavišča bodisi za Dellcotov ali moj in Faleschini-Jezuitov svet postal aktualno in se mora v najkrajšem času rešiti, tedaj podajem z ozirom na razne govorice o ceni omenjenih dveh stavišč za novo gimnazijo račun o stroških, ki bi jih imela mestna občina, če kupi Dellcotov svet, in o troških, katere bi imela mestna občina, ako kupi Faleschini-Jezuitov in moj svet:

Stavišče Dellcot-Kaučič:

a) Kupnina Dellcotopega stavišča	K 140.000—
b) " Kaučičevega	" 6.000—
c) Naprava treh cest, razsvetljava, kanalizacija itd. (če bode zadoščalo)	" 40.000—
Skupaj troškov	K 186.000—

Od tega zneska odračuni se kupnina, ako občina takoj proda dve skupini tega sveta za gradom K 50.000—

Torej bi veljal mestno občino svet Dellcot-Kaučičev, namenjen za gimnazijo **K 136.000—**

Ta za zgradbo gimnazije namenjen svet meri okoli

5200 štirijaških metrov

torej bi veljal po gornjem računu štirijaški meter **okoli 26 kron.**

Stavišče Faleschini-Jezuiti-Dečman:

Oddaljeno od stavišča Dellcot 50 korakov.

a) Kupnina Faleschini-Jezuitov stavišča	K 30.000—
a) Dečman z gospodarskimi poslopi vred	" 74.000—
c) Event. potrebna naprava kanalizacije	" 6.000—

Torej bi veljal mestno občino svet Faleschini-Jezuiti-Dečman, namenjen za gimnazijo

K 110.000—

Ta svet za zgradbo gimnazije namenjen meri okoli

7500 štirijaških metrov

in bi veljal po gori navedenih številkah štirijaški meter

okoli 16 kron.

Pripomnim, da moja hiša pri stavišču Faleschini-Jezuiti-Dečman ne stoji na za stavbo gimnazije ponudenem svetu, tedaj tu ne pride v račun.

Iz navedenega je pač jasno, da je svet **Faleschini-Jezuitov-Dečman** za približno

čez 2000 štirijaških metrov večji

26.000 kron cenejši

in za približno

kakor svet Dellcotov.

V Ljubljani, dne 26. julija 1902.

(1759)

Fran Bergant

Ljubljana, Sv. Jakoba trg št. 6
nasproti cerkve sv. Jakoba
priporoča svojo

špecerijsko in delikatesno

Na debelo. Na drobno.

Specijalitete:

Doma žgana kava.

Šunke in salame.

Garantirano pristen rum,
konjak, ruski čaj ter
raznovrstna južna vina.

anton Dečman.